Դ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 976 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 ԱՊՐԻԼ 1887 (Ն· Տ·) 20 ԱՊՐԻԼ 1887 26 ՐԷՃԷՊ 1304

20 ՓԱՐԱ (Ծ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (Ծ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ· Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible] 160
» Վեցամսեայ » 80
» Եռամսեայ » 40
Գաւառաց [illegible] տարեկան 240
[illegible] վեցամսեայ 120
Օտար երկիրներ [illegible] 56
» վեցամսեայ 28
Դուրս գրկուած լրագրոց համար ծանուցումները Տնօրէնութեան վրայ են, Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'դարձուիր

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8 ԱՊՐԻԼ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐՋ ԿԱՐԿՈՒՐԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԻՐԱՏԷ

ՈՒՐԱԽԱԼԻ ԼՈՒՐ ՄԸ

1886 տարւոյ Զատկին օրերը կարեւոր լուր մը ուրախութիւն կը պատճառէր Ազգին։—Պետական Խորհուրդն անգործադրելի հռչակած էր Անատոլուի Գաղաքէրի վճիռն, որով Երուսաղեմայ Վանքը պիտի զրկուէր մեծ սեփականութենէ մը։

1887ի Զատիկն աւելի եւս կարեւոր լուր մը կը բերէ։—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Իրատէ շնորհել, որպէս զի Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր խնդրանաց համեմատ՝ Երուսաղեմայ Վանքը կարենայ վաճառել Հանքամնօթ արտին կէսն, և գոյանալիք գումարով շինել կալուածներ միւս կիսուն վրայ, ըստ պատրաստեալ քարտէսին։ Այս կայսերական արտօնութեամբ վերջնականապէս կը հաստատուի Ազգին սեփականութեան իրաւունքը Կարկուր էֆ.ի պահանջած գետնոյն վրայ, որ այլ եւս կը դադրի վէճի նիւթ լինելէ, և Երուսաղեմայ վանքին համար հարստութեան շահագործելի աղբիւր մը կը դառնայ ճշմարտապէս։

Աւելորդ չէ մինչեւ յիշեցնել թէ այս արտ կը գտնուի Երուսաղէմէն Եաֆա տանող ճամբուն վրայ, և Տ. Եսայի Պատրիարքէն նախորդը՝ Տ. Յովհաննէս Պատրիարք գնած էր զայն։ Կարկուր էֆ., Նենկթալ Հէօճճէթի մը վրայ յենլով, կը պնդէր թէ ինքն իսկ յառաջագոյն գնած էր զայս արտ, բայց թէ, իրեն դէմ նիւթուած թշնամութենէ մը օգտուելով, Տ. Յովհաննէս Պատրիարք երկրորդ և ապօրէն գնմամբ մը տէր եղած էր անոր։ Բազում տարիներ լռելէ յետոյ, առիթ գտնելով ազգային անիշխանութեան վայրկենէ մը, յորում Տ. Եսայի Պատրիարք մահուան անկողնոյն մէջ կը տառապէր և Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական գահը թափուր կը մնար, Կարկուր էֆ. յաջողած էր նպաստաւոր վճիռ մ'ստանալ Շէյխ-իւլ-Իսլամի Դիւնէն, դատավարութեամբ մը, որոյ անկանոնութիւնք եւ անտեղութիւնք զարմանք պատճառեցին։ Տագնապալի վայրկեան մ'էր այն յորում ստոյգ կը թուէր թէ Ազգը պիտի զրկուէր կարեւոր սեփականութենէ մը և Երուսաղէմի Վանքն՝ ստացուածքէ մը, որոյ վրայ դրած էր իւր յոյս՝ իւր նիւթական վիճակին ապագայ բարւոքման համար։ Բարեբախտաբար, նոյն միջոցին Կ. Պոլսոյ Աթոռին վրայ կ'ամբառնար Ամեն. Յարութիւն Պատրիարք, որոյ յատկանիշն եղաւ ջերմ հոգածութիւնն, աննկուն հաստատամտութիւնն ու լաւն գործունէութիւնն, որով ծառայեց Երուսաղէմի Վանքին էական շահերուն։ Տ. Յարութիւն Պատրիարք յաջողեցաւ նախ կասեցնել Անատոլուի Գաղաքէրութեան ձախող վճռոյն գործադրումը։ Օպա, եռանդուն և ճարտար գործակցութեամբ Վսեմ. Յ. Նուրեան էֆէնտիի, սկսաւ երկարատեւ պայքար մը՝ ջնջելու համար զայդ վճիռ։ Խնդիրը բոլորովին չէր պատկաներ Շէրիատի դատարանաց ձեռնհասութեան։ Պետական Խորհուրդն որ իրաւունք ունի միջամտել դատական իշխանութեանց ձեռնհասութեան վերաբերող կարեւորագոյն խնդիրներուն, ամբողջութեամբը քննեց խնդիրն իւր Օրէնսդրական ճիւղի մէջ, որոյ գործօն մէկ անդամն է Քաղաքական ժողովոյ Վսեմ. Ատենապետը։ Կարկուր էֆ. չէր քնանար։ Արտասովոր սրամտութիւն, օրէնսգիտութիւն ու ճարպիկութիւն իրեն գործակից ունենալէ զատ, կը վայելէր հզօր պաշտպանութիւններ, և իւր դատին վերաբերեալ թուղթերն գեղեցիկ տպագրութեամբ մը ի լոյս ընծայելով և անձամբ բաշխելով Տէրութեան աւագանւոյն, գիշեր ու ցերեկ կը ջանար յիւր կողմ շահիլ կամ պահել բարձր ազդեցութիւններ։ Բայց արդարութիւնն յաղթանակեց։ Պետական Խորհուրդը ճանչեց Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր խնդրոյն օրինաւորութիւնն, և յանգործադրութիւն դատապարտեց Անատոլուի Գաղաքէրին վճիռն։

Յաջողութիւն մ'էր այս, բայց իրօք բացասական յաջողութիւն մ'էր։ Այսուհետ այն ժամանակէն — տարի մը յառաջ — դիտել տուաւ թէ կասեցնել Կարկուրեան Իլամին գործադրումը՝ լաւ էր, բայց բաւ չէր՝ յապահով և յօգտաւէտ վայելումն ազգային կարեւոր սեփականութեան մը։ Զայս քաջ կ'ըմբռնէին Ամեն. Տ. Յարութիւն Պատրիարք և իւր Վարչութիւն։ Ն. Ամենապատուութիւն չքնացաւ Պետական Խորհրդէն ստացած դափնիներուն վրայ։ Մինչ Կարկուր էֆ. նոր տետրակ մը հրատարակելով, կը բողոքէր Պետական Խորհրդոյ միջամտութեան դէմ, զոր ապօրէն և անարդար կը հռչակէր և Անատոլուի Գաղաքէրին՝ իբրև միակ ձեռնհաս իշխանութեան՝ վճռագրոյն վաղ կամ անագան գործադրելիութիւնը կը փաստաբանէր, անդին Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը լռիկ մնջիկ կ'աշխատէր վերջնական լուծում մը տալ խնդրոյն, ձեռք բերելով Կայսերական Հրովարտակ մը, որով Երուսաղէմի Վանքը կարող լինէր՝ իբրեւ իւր օրինաւոր սեփականութիւն՝ շահագործել ծանուցեալ գետինը։

Ս. Պատրիարք Հօր այս աշխատութիւնն երկար տեւեց։ Այն պահուն ուր յաջողութեամբ պիտի պսակուէր, Պէշիկթաշի Դերեզմանատան խնդիրը սաստկացաւ, իւր յարակից ամեն անպատեհութեամբը։ Եւ ճիշդ այն միջոցին ուր այս խնդիր ելք մը գտաւ, երեւցաւ Կարկուր էֆէնտիի մէկ բողոքագիրն, որով, տեղեկացած լինելով Ս. Պատրիարք Հօր ջանից, կը հռչակէր թէ Տէրութեան ո՛չ մէկ դատաւոր կարող է կատարել յիշեալ գետնոյն առուծախի գործողութիւնը, քանի որ ընդ խնդրով է այն, և քանի որ անխախտ կեցած է Գաղաքէրին վճռագիրն, որով իւր — և ո՛չ Երուսաղէմի Վանքին — սեփականութիւնն է այն։

Ամենեւին չվհատելով Կարկուր էֆ.ի նոր ձեռնարկէն, զոր ոմանք աղետաբեր կը նկատէին, Ս. Պատրիարք Հայրն, իւր հրաժարման միջոցին իսկ, չդադրեցաւ աշխատելէ։ Բայց գործը վերջին ծայր զգուշութեամբ կը տնօրինուէր, մինչեւ որ, Ս. Յարութեան Տօնին առաջին օրն, ի շնորհաւորութիւն ներկայացող ազգային մարմնոց առջեւ, Ն. Ամենապատուութիւն չկրցաւ զսպել իւր սիրտ պատող ուրախութիւնն, և հակիրճ բանիւք հռչակեց իւր երկարատեւ ճգանց յաջողութեամբ պսակիլը։

Վեհ. Սուլթանն, որոյ բարձրագոյն տնօրինութեան յանձնուած էր խնդիրն, այս օրերս բարեհաճեցաւ Իրատէ շնորհել, որպէս զի Երուսաղէմի Վանքը կարենայ վաճառել յիշեալ գետնոյն կէսն, և գոյանալիք արդեամբ հասութաբեր շէնքեր կառուցանէ միւս կիսուն վրայ։

Գետինն, 50-60,000 կանգուն տարածութեամբ, և եղական դիրքով, յօժարամիտ գնողներ անպակաս պիտի ունենայ։ 20,000էն մինչև 40,000 ոսկի արժէք տրուած էր այս հողին, զոր իբր քառորդ դար յառաջ քանի մը հարիւր ոսկւով գնած էր լուսահոգի Տ. Յովհաննէս Պատրիարք։ Մինչեւ իսկ կիսուն վրայ հասութաբեր կալուածներու շինութեամբն եկամտի ապահով միջոց մը պիտի լինի Երուսաղէմի Վանքին, որոյ նիւթական ապագայն հոգ կը պատճառէ ամեն իրազեկներու։ Այս շինութիւն, շնորհիւ կայսերական արտօնութեան, պիտի կրնայ կատարուիլ առանց նոր բեռ մը լինելու Վանքին, զի կ'երեւի թէ կիսուն վաճառման արդիւնքը կը բաւէ միւս կիսուն շինութեան ծախուց։

Մինչեւ իսկ եթէ քիչ ժամանակէն ընդունուի իւր հրաժարական, Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք միշտ պիտի վայելէ սա օրինաւոր գոհունակութիւն թէ իւր Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան պաշտօնավարութիւնը կրցած է պսակել իրական յաջողութեամբ մը։ Նոյն յաջողութեան մէջ անժխտելի մասն ունին, ի մէջ այլոց, արդի Քաղաքական Ժողովն եւ, մանաւանդ իւր Վսեմ. Ատենապետն, իբրեւ յայտնի գործակից Ն. Ամենապատուութեան ճգանց։ Բայց ամեն ջանքէ, ամեն յաջողութենէ աւելի, ազգային շնորհակալութեան արժանի է մեր Օգոստ. Ինքնակալին գթութիւնն ու բարեացակամութիւնն, որով, Երուսաղէմի Վանքին եկամտական անձուկ կացութեան լիովին տեղեկանալով, բարեհաճեցաւ շնորհել արտօնութիւն մը, որ պիտի նպաստէ բարւոքման այդ անձուկ կացութեան։

ՈՂԲԱԼԻ ԶԱՆՑԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մինչ, Զատկի Տօնին առթիւ, ամեն կարգի ազգայինք իրենց կարողութեան աստիճանին համեմատ, ուրախ զուարթ օր մը կ'անցունէին, անդին՝ Տէրութեան Կեդրոնական Բանտին մէջ տառապող խղճալի ազգայինք 1887 տարւոյ Զատկի տօնուն ամեն տարւոյ Զատիկէն աւելի խեղճ ու անմխիթար վիճակի մէջ կ'արթննային։

Շատ հին և գովելի սովորութիւն մ'է որ Ծննդեան և Զատկի տօներուն առթիւ եկեղեցեաց մէջ յատուկ պնակ կը շրջի յօգուտ «Զընտանի բանտարկելոց»,—բարեպաշտութիւն որ ինքնին հնութիւն մ'է։ Իւրաքանչիւր տօնին, գոյացեալ քանի մը հազար ղրուշի համեստ գումարն օր առաջ Պատրիարքարանի գործակալի մը միջոցաւ կը բաշխուի Կեդրոնական Բանտին մէջ գտնուող անօթի և թշուառ ազգայնոց, իբրև դոյզն սփոփանք։ Նաեւ քահանայ մը կը զրկուի, որ խոստովանցնելով և Ս. Հաղորդութեան արժանացնելով հոգեւորապէս կը մխիթարէ այս խղճալիներ, որք տարւոյն մնացեալ 360 օրերուն մէջ ո՛չ մի կաթիլ օգնութեան ու մխիթարութեան յոյս կրնան ունենալ։

Այս Զատկին, թէեւ քահանայ մը կը զրկուի, բայց դրամ բնաւ չի զրկուիր։ Եկեղեցիներէն հասոյթ չէ եկեր ի Պատրիարքարան, կամ խիստ քիչ բան եկեր է։ Զատկի առաւօտուն, պաշտօնական ընդունելութեանց միջոցին, իմանալով զայս, Ս. Պատրիարք Հայրն ու ներկայք շատ կը ցաւէին։ Կ'իմացուի մանաւանդ թէ մէկ երկու օր առաջ Տիկին Զարիֆի դրամական նուէր մը զրկեր է ի Կեդրոնական Բանտ՝ «Հայ և Հրեայ բանտարկեալներէ զատ միւս բանտարկելոց մխիթարութեան համար»։ Ազնուական Տիկինն այսպէս կը տնօրինէր անշուշտ ապահովութեամբ թէ Հայ և Հրեայ հասարակութիւնք գովելի սովորութիւն ունին այս հանդիսաւոր օրերու մէջ յիշելու իրենց բանտարկեալ, անօթի եւ անպաշտպան ազգակիցներ։ Գործուած զանցառութիւնն աններելի էր սոյնու մանաւանդ զի անխուսափելի չէր, եկեղեցեաց հանգանակութեան արդիւնքին՝ չսպասելով, Պատրիարքարանի Սնտուկէն, կամ ի հարկին փոխառութեամբ մը 10-15 ոսկի զրկել, եկեղեցեաց արդիւնքէն ստանալու պայմանաւ։ Իբրեւ կարեւոր տնօրինութիւն մը ծանուցանեցաւ թէ այս տարի Զատկի տօնին առթիւ, Պատրիարքարանի Ելմտական Տեսչութիւնը կարող եղած է առանց փոխառութեան վճարել պաշտօնէից ամսականի առնելիքները։ Բայց, եթէ այս վճարմամբ փարա մը չէր մնացած Կեդր. Սնտուկին մէջ, շատ աւելի պատուաւոր, շատ աւելի ուրախառիթ կը լինէր եթէ Պատրիարքարանի Ելմտական Տեսչութիւնը 10-15 ոսկւոյ փոխառութիւն մ'ընելով կատարէր այնպիսի մեծ պարտականութիւն մը։ Կը լսենք թէ Ս. Պատրիարք Հօր անուան շնորհաւորութեան ներկայացող պաշտօնական անձինք այս բանաւոր դիտողութիւնն ըրեր են, Ս. Պատրիարքը ցաւեր է որ գործն իրեն իմաց կը տրուէր նոյն առաւօտուն, երբ անհնար չէր իրեն՝ քանի մը ոսկի գտնել և զրկել։—Աւաղիկ շատ սխալ եւ անպատուաբեր պատմութիւն մը, որ, թէեւ անկարեւոր կը թուի, վերջին ծայր անհոգութիւն կամ անկանոնութիւն կը ցուցնէ այն պաշտօնական անձանց կողմէ, որոց պարտաւորութիւնն է հոգ տանիլ այս բաներու։ Այս դէպքը ցաւ ի սիրտ և ամօթով կը հրատարակենք, որպէս զի ուրիշ անգամ չկարենայ կրկնուիլ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՐՋԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ԱՊՐԻԼ 11 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 16 ԱՊՐԻԼ)

ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ ՔՐԴԱՑ Ի ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. Թէհրանէ ապրիլ 13 թուով կը հեռագրուի եւրոպական լրագրաց թէ Ուրմիոյ և օսմ. սահմանագլխոյ միջեւ գտնուող պարսկահպատակ Քրդաց մէջ ապստամբական շարժումներ դիտուած լինելով, Ատրպատականի Կուսակալին հրամայուած է երեք վաշտ զօրք զրկել՝ բարեկարգութիւնը վերահաստատելու համար։ (*)

—Թէհրանէ նաեւ կը հեռագրուի թէ Պարսկաստանի ռուսական նոր դեսպան Տոլկորուքի Իշխանին համար կը պատրաստուի շքեղ ընդունելութիւն մը, որոյ նմանը ցարդ ո՛չ մէկ դեսպանի համար եղած էր։ Ն. Վսեմութեան ի Թէհրան ժամանումն յապաղեր է Ռէշդի և մայրաքաղաքին միջեւ գտնուող կամրջին հեղեղներէ կործանման պատճառաւ։

—Պիզմարք Իշխան վերստին գնաց առանձնանալ իւր Ֆրիտրիխսրուհէի գիւղին մէջ, և այս բան կը մեկնուի որպէս խաղաղական նշան մը. զի եթէ առկախ խնդիրք ծանր վիճակ մ'առնուլ սպառնային, Իշխան-Նախարարապետը չէր մեկնէր իւր պաշտօնատեղիէն։

—Ռուս Կառավարութիւնն հրաման տուաւ Օտեսայի և Սեւ Ծովու միւս նաւահանգստաց մաքսային պաշտօնէից, 7 րուպլի և 15 քաբիքի տուրք մ'առնուլ ամեն վաճառաբարձ նաւէ որ կը մտնէ այս նաւահանգիստներ։

—Պ. Կլատսդոն, պատասխանելով Հիւսիսային Անգլիոյ ազատական լրագրոյ մը Տնօրէնին, կը գրէ. «Հիւսիսի հանքագործ ժողովրդեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ Միթինկին վրայ որ երկուշաբթի տեղի պիտի ունենայ ի Հայտ Բարք, և որում վեհանձնօրէն պիտի նուիրեն իրենց արձակուրդի օրն՝ հազարաւոր աշխատաւորք Լոնտոնի։ Քաղաքաց և գիւղօրէից անգլիացի գործաւորին համար խորհելու վայրկեան մը եթէ կայ, այն ալ արդի վայրկեանն է. զի առաջին անգամն է որ պատժական բացառիկ օրէնք մը պիտի քուէարկուի, —եթէ պիտի քուէարկուի— լոկ Անգլիոյ կողմէ, ընդդէմ կարծեաց Սկովտիոյ, Իռլանտայի եւ Ուէլսի երկրին։ Առաջին անգամ է որ այդպիսի ծրագիր մը պիտի քուէարկուի վաւերացմամբ փոքր կալուածատիրաց, որք տակաւին չէին քուէարկեր մինչեւ 1885ի և 1886ի վերջին ընտրութիւններն։ Առաջին անգամն է որ պատժական բացառիկ օրէնք մը կ'առաջարկուի ընդդէմ Իռլանտայի, երբ Նախարարութիւնն անզօր է ապացուցանել թէ ոճիրք բացառիկ կերպիւ աւելցած և սաստկացած լինին Իռլանտա։ Եթէ Անգլիա պարտի ճնշում ի գործ դնել Իռլանտայի վրայ՝ նորա գործած ոճիրներուն պատճառաւ, Իռլանտա կրնայ պատասխանել թէ, բազմամարդութեան համեմատութեամբ, այժմ նուազ ոճիրք կը գործուին յԻռլանտա քան յԱնգլիա։ Իմ կարծեօք, այս ծրագրոյ մերժումն աւելի եւս հարկաւոր է Անգլիոյ քան Իռլանտայի. զի Իռլանտայի համար կեղեքման և տառապանաց խնդիր մ'է այս, և Իռլանտա վարժուած է կեղեքուելու և տառապելու, մինչ Անգլիոյ համար ամօթոյ և անպատուութեան խնդիր մ'է այս, և մեծ ազգի մը հոգ տարած առաջին բանը պէտք է լինի խոյս տալ ամօթէ և անպատուութենէ։ 1876ին Լոնտոնի գործաւորաց ցոյց մը յանգեցաւ 1880ի ազատական յաղթանակին։ Իղձ է թէ առաջիկայ երկուշաբթի աւուր միթինկը մահացու հարուածը լինէր պատժական ծրագրին, որ Խորհրդարանի մը ներկայացեալ ամենէն անպատեհ և ամենէն նախատական ծրագիրն է։»

—Պ. Կլատստոնի նամակին մէջ յիշուած ժողովրդային ցոյցը տեղի ունեցաւ ի Հայտ Բարք, լատինական Զատկին երկրորդ օրը։ Ներկայ էին 40—50 հազար անձինք, որոց ստուարագոյն մասը կը կազմէին գործաւորք Լոնտոնի և շրջակայից։ Խօսեցան քանի մը արմատական և իռլանտացի Երեսփոխանք, հրաւիրելով ժողովուրդն որ ամեն օրինաւոր միջոցներով բողոքէ և մերժէ պատժական բացառիկ օրէնքը, զոր Կառավարութիւնը կը ջանայ հաստատել Իռլանտա։ Ատենաբանուհի մ'ալ, Տիկին Աշդըն Տիւք, այրի կին Սըր Չ. Տիլքի հանգուցեալ եղբօր, յանուն Անգլիոյ բիւրաւոր կանանց, համակրանք յայտնեց իռլանտական ազգին, և արձագանգ տուաւ անգլիացի արմատականաց բաղձանքին թէ անգլիական և իռլանտական ժողովուրդք և ժողովրդային կուսակցութիւնք այսուհետեւ ձեռք ձեռքի տուած լուծեն օրուան մեծ խնդիրները։ Սա որոշում քուէարկեցաւ. «Լոնտոնի ժողովրդեան այս միթինկն, որոշած լինելով յետ այսօրիկ արդարութեամբ վարուիլ Իռլանտայի հետ, բացարձակապէս կը բողոքէ պատժական ծրագրին դէմ, և կը խոստանայ գործածել ամեն օրինաւոր միջոց՝ անոր մերժման համար։» Այսու հանդերձ, պատժական ծրագրին երկրորդ ընթերցմամբ վճռական քուէարկումը տեղի պիտի ունենար այս երկուշաբթի, և տարակոյս չկայ թէ պիտի ընդունուի արդի Խորհրդարանէն։ (*)

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Ռումանիոյ Թագաւորն ու Թագուհին ի Մէհատիա (Հունգարիա) կ'երթան, յայցելութիւն Աւստրիոյ Կայսրուհւոյն։

(*)· Փափաքելի էր որ քրդական այս նոր խլրտմունք շուտով զսպուէին. զի Պարսկաստանի Հայոց համար միշտ աղետաբեր եղած են այդպիսի շարժմունք։

(*)· Հեռագիրն յիշեալ Ծրագրին վերջնական ընդունելութիւնը կը ծանուցանէ այսօր։

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՎԵՐԱԳՏԵԱԼԸ

ՆՈՐԱՎԷՊ

Ա·

Բաւական ատենէ ի վեր գիշեր եղած էր, սեպտեմբերի տաք օրուան մը յաջորդող պայծառ և զով գիշեր մը։ Պուլվարներուն վրայ և ճեմելեաց տեղերը՝ Փարիզ զգեցած էր այնպիսի տօնական երեւոյթ մը զոր գեղեցիկ եղանակին մէջ կ'զգենու։

Շան-զ-Էլիզէի և Քօնքօրտի ծառուղիներէն մինչեւ ի Բոա-Բուլոն ճեմուղիները խռնուած էին, նուագածուաց և ծափահարութեանց աղմուկները, գեղեցիկ սրճարաններուն շլացուցիչ լոյսերն և ծառերու թարմ տերեւներուն անուշահոտութիւնները վայելելով։ Ամբոխին շչուկները շիկագոյն շագիներով լցուած մթնոլորտը կը թնդացնէին։

Կառքերու երկար շարքեր փողոցները լցուած էին եւ անոնց լապտերներուն լոյսը մութին մէջ շողշողալով, աստղերու կը նմանէին։

Ամեն կողմ աղմուկ եւ ուրախութիւն կար, բայց աղմուկ մ'որ երթալով կը հանդարտէր, ուրախութիւն մ'որ երթալով կը նուազէր, ի հանդիստ դարձող ժողովրդեան մը վերջին շարժման կը նմանէր։

Եթիէն Հաւիս, որ նախընթաց օրն իւր գաւառէն Փարիզ եկած էր, անգործ մարդու մը նման, քիչ մ'ալ հետաքրքրութեամբ այդ աղմկալից ամբոխին ալեաց կը հետեւէր։

Թէեւ առաջին անգամն էր որ Փարիզ կուգար եւ բոլոր իւր տեսած բաներն իրեն համար նոր էին, սակայն իրեն ոչ զարմանք կը պատճառէին և ոչ ալ զինքը կը հրապուրէին։ Անցուցած էր այն տարիքն՝ ուր մեծ քաղաքի մ'աղմկաւոր մէկ տեսարանը բաւ է մարդուս երեւակայութիւնը բորբոքել։ Անոր զգացած այնչափ ձանձրութիւնը տեսնելով մարդ կը ցաւէր անոր վրայ որ առանց պատճառի քանի մը շաբաթ Փարիզ անցունելու համար իւր Պրիթանիայի խաղաղ բնակարանը թողած էր։ Ուզած էր տեսնել զՓարիզ, այժմ հոն էր եւ կը տեսնէր որ խաբուած էր։

Իւր կերպարանքին ալ որոշակի յայտնի էր այդպէս լինելը։

Ծանր ծանր կը քալէր, ձեռքերն ետին կապած, գլուխը կախած, իւր բոլորտիքը դարձածներուն անտարբեր, մինչեւ իսկ ետ նայելու չէր դառնար դիտելու համար կնոջ մը նուրբ դէմքն որ բազմութեան մէջէն մէկէն ի մէկ երեւան կ'ելնէր։

Ռօն-Բուանի բարձունքն ստիպուեցաւ կանգ առնել։

Կրկէսէն դուրս ելնող բազմութիւնն որ ներկայացման աւարտումէն յետոյ դուրս կ'ելնէր, ընդհատած էր ճեմուղիներուն կարգն որ Մոնթէնեը ծառուղին կ'երթային՝ որուն բերանը կրակէ գրեր Մապիլ կոչուած պարտէզը ցոյց կուտային։

Եթիէն Հաւիս համբերութեամբ բազմութեան անցնիլը կը դիտէր, այդ ստորներէ, կենդաղաւէրներէ եւ խառնակեաց կիներէ բաղկացեալ ժողովուրդն։ Յանկարծ, գլուխը վեր առաւ եւ յառեց իւր հայեացքը շքեղօրէն հագուած կնոջ մը վրայ՝ որ քանի մը բարեկամներու հետ դէպ ի իրեն կուգար եւ հոն գտնուող կազին լուսոյ շնորհիւ անոր հրապուրիչ գեղեցկութիւնը նշմարեց. բարձրահասակ խարտեաշ կին մ'էր, փայլուն դոյնով, կարմիր շրթունքներով որ գեղեցիկ ակռաներու վրայ կը բացուէին։ Ծիծաղելով, խօսելով, գլուխը վեր բռնած կը քալէր, եւ սէգ յրռութեամբ կը դիտէր խառնեալ բազմութիւնը։

Անբացատրելի անձկութեամբ, Եթիէն, սիրտը սեղմելով, ետ քաշուեցաւ։ Բայց, երբ կինը իւր քովէն անցաւ, չկրցաւ ինքզինքը բռնել։ Երկչոտ ձայնիւ մը գոչեց.

—Օւէլի։

Այդ գոչումն որչափ ալ ցած ձայնիւ էր, սակայն Օւէլի լսեց։ Ի սկզբան լուռ և անորոշ կեցաւ այն անձին առջեւ որոյ կերպարանքն թէեւ այնչափ խոնարհ, բայց կարծես թէ կը զզւէր զայն կեցնելուն։ Յետոյ, յանկարծ ճանչեց զայն, մեխի կտրեցաւ, եւ բոլորովին այլայլեցաւ իւր դէմքը։

—Եթիէ՛ն, դո՞ւք ... դուք Փարիզ եկեր էք։

Յառաջանալով անոր ձեռքը բռնեց եւ առանց խօսք մ'ըսելու, թողուց իւր ընկերներն որք ապշած մնացին եւ ամբոխը ճեղքելով՝ շտապաւ անոր հետ անհետացաւ։

Ծառերուն թաւուտներուն տակ կանգ առին. Նախ Եթիէն իւր պաղարիւնութիւնը գտաւ։

—Հապա ձեր բարեկամնե՞րն, հարցուց։

—Ի՞նչ ուզեն այն թող ընեն, գոչեց Օւէլի, արհամարհական շարժումով մ'այդ խօսքերը շեշտելով։ Ինձ պէտք չունին զբօսնալու համար, ոչ ալ ես իրենց այս երեկոյ երջանիկ ըլլալու համար։

—Ձեր այս բառերն իրա՞ւ են, յարեց ծանրութեամբ։

—Այո՛ իրաւ են։

—Ես, միշտ զձեզ կը սիրեմ։

Օւէլի աւելի եւս անոր մօտեցաւ սիրավառ և յուզմունքէն այլայլած։ Սկսան քալել եւ բազմութեան մէջէն անցնելով կը փափաքէին առանձին տեղ մը գտնել։

—Իմ տունս պիտի գաք, այնպէս չէ՞, յարեց։

—Միթէ այդ բանը ձեր գործերուն արգելք չըլլա՞ր։

—Իմ գործերո՞ւս։ Ա՜հ, մեծ ուրախութեամբ զանոնք ձեզ կը զոհեմ, թէ եւ անարժանութեամբ։ Եթէ գիտնայիք այն սոսկումն որ կ'ազդէ ինձ իմ վարած կեանքս . . . ։

—Ուրեմն, կ'ընկերանամ ձեզ։

—Կառքս Մօնթէնեը ծառուղին ինձ կ'սպասէ։

Դէպ այն կողմն ուղղուեցան։ Մապիլի պարտէզին քովերն որոյ դրան լուսազարդութիւնը կը կեցունէր անցնողներն, Օւէլի երկու ձիով լծեալ բաց կառք մը նշմարեց, որուն առջեւ ծառայ մը կանգնած էր։

—Ահա կառքս, ըսաւ։ Եթէ ամաչելու պէտք չունենք կրնանք անտառը շրջան մ'ընել։

Առանց Եթիէնի պատասխանին սպասելու, իւր շրջազգեստին երկայն ծայրերը ձեռքերովը ժողվեց եւ երբ կառքը մօտենալու կը պատրաստուէր, Եթիէն զինքը կեցուց։

—Այս կառքը ձե՞րն է։

—Այո, ինչո՞ւ համար կը հարցունէք։

—Առանձին դարձէք ձեր տունը, հասցէնիդ ինձ տուէք եւ ես կուգամ։

—Ձի՞ս կը թողո՞ւք։

—Այո՛, վասն զի ես չեմ կրնար նստիլ այդ կառքին մէջ։

Օւէլի զարմացմամբ անոր նայեցաւ, եւ յետոյ, խոկուն ըսաւ.

—Այո՛, կը հասկնամ, և իւր խօսքը կառապանին ուղղելով՝ Տուն դարձիր կառք չը պիտի նստիմ՝ եւ Եթիէնի դառնալով, Ուզածդ ա՞յս է, ըսաւ։

Նշանացի հաստատական պատասխան տուաւ Եթիէն։ Օւէլի անոր թեւը մտաւ և անշարժ կեցաւ, կարծես անոր հրամանաց կ'սպասէր։ Եթիէն նորէն հարցում ընել սկսաւ.

—Հեռո՞ւն կը բնակիք։

—Շան-զ-Էլիզէի վերի կողմը։

—Քանի մը քայլ տեղ է, եթէ կը հաճիք ոտքով երթանք, արդէն օդն ալ գեղեցիկ է։

—Մեծ հաճութեամբ, պատասխանեց Օւէլի, եթէ ձեզ հաճելի է։

Ծառուղին երթալու համար, պէտք էր նորէն անցնիլ Մապիլի առջեւէն եւ հետաքրքիրներուն ամբոխին մէջ տեղէն։ Պարտէզին խորէն նուագարանի զուարթ մրմունջներ կը լսուէին, որք մեղմօրէն վալս մը կը նուագէին։ Ապակիէ աղօտ գնտակներու մէջէն՝ փայլուն թրթռուն լոյսերու շարքը կ'սպիտակացունէր արհեստական մարգերն ու ներսի պատերուն տակի ծառերն եւ տարօրինակ կերպիւ տեսակ մը լոյսի մը մէջ կ'ողողէր կանանց երեսներն եւ փոշւոյ միջոցաւ կենդանացեալ գոյներն, ոսկեփայլ վարսերն, հեշտիւ սեղմուած մէջքերն եւ մետաքսէ կերպասներուն պսպղուն գոյները։

Եթիէն զզուանաց եւ արհամարհանաց շարժում մ'ընելով, Օւէլին կը քաշէր կը տանէր։

Բ·

Եթիէն Հաւիս քառասուն տարեկան էր։

Մօլէցի փաստաբանի մ'որդի էր և բաւական ատենէ ի վեր իւր հայրն եւ մայրը կ'ողբար որք քիչ միջոցի մէջ յաջորդաբար մեռած էին, ճիշդ այն ատեն երբ ինք կատարելութեան պիտի հասնէր եւ իւր փաստաբանական ուսմունքները լմնցուցած լինելով իւր ծննդեան քաղաքին մէջ ինքզինքն արձանագրել պիտի տար։

Այն ատեն փայլուն ապագայ մը կ'երազէր, ամենայն ինչ կատարեալ էր իւր քով, հարստութիւն, կրթութիւն, տաղանդ եւ ճարտարախօսութիւն, յատկութիւնք՝ որք ամեն բան կը դիւրացնեն մարդուս կենաց մէջ։

(Շարունակելի)

—Երկրին Խնամակալք Ստամպուլով եւ Մուդքուրով ապրիլ 14ին Փիլիպէ գնացին, ի Րումէլի հանրային կարծիքն իմանալու։

—Օտէսայի Արքեպիսկոպոս Գեր. Նիքանոր հրատարակեց հրաւէր մը առ ռուս հայրենասէրս, Նիւթական նպաստ խնդրելով պուլկար ապստամբներու համար, որք զոհուած են իրենց ռուսասիրութեան։

—Վիլհէլմ Կայսրը Կարմիր Արծուի մեծ ժապաւէնը տուաւ Ռումանիոյ Նախարարապետ Պ. Պրադիանոյի եւ Թագի պատուանշանին մեծ ժապաւէնը՝ Պերլինի ռումէն դեսպանին։

—Մէհտիին յաջորդին կողմէ 4 սուրհանդակներ հասան ի Վատի Հալֆա, (Վերին Եգիպտոս), որք նամակներ կը բերեն, ուղղեալ առ Վեհ. Սուլթանն, առ Վիքդորիա Թագուհին եւ առ Խտիւ։ Նամակներուն իմաստն յայտնի չէ դեռ։

—Մօսքովսքի Փոստ Պերլինէ հեռագիր մը կ'առնու, ծանուցանող թէ Թուրքիա մտած է գերմանօ-աւստրօ-իտալեան դաշնակցութեան մէջ։

—Բեդերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ Ռուսիա չպիտի առաջարկէ Կայսերական գերդաստանին ազգական ընտրելիներ, ինչպէս են Լէօյխդընպէրկի եւ Օլտընպուրկի Դուքսերը։ Նաեւ, Ռուսիա որոշած է չելել արդի անգործութենէն, մինչեւ որ Պուլկարիոյ վիճակը «պարզուի»։

—Արշիդիւքէս Սթէֆանի անուն աւստրական նոր մարտանաւն ապրիլ 14ին Դրիէստի նաւարանէն ի ծով իջուցին մեծ հանդիսիւ։

—Քէօլնիշէ Ցայթունկ կառավարական թերթն Պերլինի կ'իմանայ թէ Պ. Ստամպուլովի եւ Պ. Ռատոսլաւովի միջեւ գժտութիւն ծագած է, եւ հետեւապէս Խնամակալութեան դիրքը շատ խախտած է։

—Վիեննայի Սակարանին մէջ ապրիլ 13ին գնոց անկում մը տեղի ունեցաւ, այն լուրը վրայ թէ Ռուսիա Նովազուրգի դրած է 600 սպայից եւ 100,000 զօրաց պէտք եղած վրաններն եւ տեղաւորման այլ պէտքերը, զորս անմիջապէս կը պահանջէ։ Միւս կողմէ, Աւստրիա վեց մեծ զօրանոցներ կը շինէ եղեր Կալիչիոյ մէջ, հեծելազօրաց համար։

—Աղեքսանդր Իշխան այս օրերս Նաբոլի կը հասնի, ուր պիտի կենայ քիչ մը ժամանակ։

—Սերպ Իշխանութիւնն ի Բիրոդ եւ ի Զայչար ձեռք ձգեցին պուլկար ապստամբներ, որք սահմանաց վրայ խաղաղութիւնը վրդովել կ'ուզէին, եւ երկրէն արտաքսեց զանոնք։

—Պ. Ստամպուլով եւ Զօր. Մուդքուրով եռանդագին ընդունելութիւն մը գտան ի Փիլիպէ։ Այս օրերս Փիլիպէէ պիտի մեկնին, Րումէլի գաւառները շրջելու համար։

—Վիեննայէ անգլ. լրագրաց ուղղեալ նոր հեռագրեր կը հաստատեն թէ Ռուսիա ի Մերվ զօրք, ռազմամթերք եւ պաշար կը հաւաքէ մեծ քանակութեամբ, ի մօտոյ զօրնելու համար զԱֆղանստան։

—Ռումանիոյ, Պուքովինայի եւ Դրանսիլվանիոյ սահմանաց ինչ ինչ անորոշ կէտերուն վրայ համաձայնութիւն գոյացաւ Աւստրիոյ, Հունգարիոյ եւ Ռումանիոյ պատուիրակաց միջեւ։

—Վօսիշէ Ցայթունկ կ'իմանայ թէ Աղեքսանդր Իշխան առժամապէս միայն մերժած է Պուլկարիոյ Իշխանութիւնը։

—Վիեննայի կէս-պաշտօնական [illegible] անտեղի կը համարի այն զրոյց թէ Թուրքիա մասնակցեր է երրեակ դաշնակցութեան։

—Վիեննայի դահլիճը մերժեց Խնամակալութեան խնդիրքն, որ կ'ուզէր Հունգարիայէն ձի գնելով բերել ի Պուլկարիա։

—Պուլկար կառավարութիւնը բացարձակապէս կը հերքէ այն լուր թէ Իշխանապետութեան անկախութիւնն հաչակելու դիտում կայ եղեր։

—Ժուռնալ տը Սէն-Բեդերսպուրկ կը հերքէ այն լուր թէ 182 ռուս սպայք Խաղաղական Ովկէանու Սախալին կղզին կ'աքսորուին իբրեւ յեղափոխական։

—Հաւաս կը հեռագրուի թէ Մասուայի խնդիրը բաց պիտի մնայ մինչեւ աշուն։ Ռուս մարտանաւն, որ Մասուայի առջեւ կը կենար, մեկնեցաւ, տեսնելով թէ իտալացի ձենէ զօրավար թոյլ չէր տար ռուս սպայից՝ անցքէ անցունելու իտալական ամրութիւններն։

—Աւստրիա կը մերժէ մասնակցիլ 1889ի Բարիզեան Արուեստահանդիսին, այն առարկութեամբ թէ Միապետութեանց չի վայլեր մասնակցիլ Ցեղափոխութեան մը տօնախմբութեան։

—Պուքրէշէ կը հեռագրուի թէ քանի մ'օր յառաջ 170 Չեռնակորացիներ հասած են ի Ռէնի, հելլենական նաւով մը։ Կ'ըսուի թէ ասոնք Պ. Նապօքովի մարդիկն են, որ, ինչպէս կը յիշուի, Պուրկազի մէջ յեղափոխութեան փորձ մը փորձած էր։

—Պ. Մանդովի ընդունած գնդակներէն մին վիրաբոյժք կրցեր են հանել։ Ռուսճուքի ազգասէր կառավարչին առողջութիւնն այժմ յուսալի է։

—Սերպիա փութոյ պնդութեամբ կ'աշխատի, մասնակցելու 1889ի Բարիզեան Արուեստահանդիսին։

—Իռլանտացի Ուժանակաւորք որոշած լինելով սպաննել Քանատայի Կուսակալ Լանստաուն Մարքիզն, որ հետզհետէ կը վանէ իւր իռլանտական ագարակներուն մէջ աչխատող վարձականները, Քանատայի Կառավարութիւնը տնօրինեց որ Ն. Բարձրութեան ի Խորհրդարան գտնուած միջոցին, հասարակութեան ներս մտնելն արգիլուի։

—Ամերիկացի-Իռլանտացւոց պատգամաւորութիւն մը խնդրեց Միաց. Նահանգաց Նախագահ Պ. Քլիվլէնտ՝ ներկայ գտնուիլ Տըպլէնի մը յօրում պիտի բողոքուի պատժական բացառիկ օրէնքին դէմ։ Պ. Քլիվլէնտ պատասխանեց իւր քարտուղարին միջոցաւ թէ, ինչ որ լինին իւր գաղափարք այս խնդրոյ վրայ, իւր պաշտօնական դիրք պատճառաւ չի կրնար մասնակցիլ այնպիսի ցոյցի մը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը կիւրակէ առաւօտ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց ի Մայր Եկեղեցի եւ ջերմ բարեմաղթութիւններ բրաւ վասն կենաց եւ բարօրութեան Օգոստ. Սուլթանին։

* * *

Ազգ. Վարչութեան կրօնական եւ Քաղաքական Ժողովոց Դիւանք եւ անդամոց մեծագոյն մասը, բազմաթիւ Երեսփոխանք, Տեառց Խորհուրդք, մայրաքաղաքիս այլ եւ այլ եկեղեցեաց քարոզիչք եւ Թաղ. Խորհուրդք եւ ազգ. ուրիշ պաշտօնական մարմինք կիւրակէ, միջօրէէն յետոյ Պատրիարքարան հաւաքուելով խմբովին ներկայացան Ամեն. Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր եւ շնորհաւորեցին Զատկական տօնն եւ Ն. Սրբազնութեան տօնախմբութիւնը։ Թէպէտ Ս. Պատրիարք Հայրը չէր ուզեր նախագահական աթոռը բազմիլ, սակայն ներկայից թախանձանաց վրայ թէ եկած էին իբր Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարք շնորհաւորել զՆ. Սրբազնութիւն, բազմեցաւ իւր աթոռը։

Ազգ. Ժողովոյ Ատենապետ Մեծ. Մերեքեմտուլի Ցարութիւն էֆէնտի այս առթիւ հետեւեալ բանախօսութիւնն արտասանեց որուն պատշաճ բանիւք պատասխանեց Ս. Պատրիարքն եւ ներկայք գոչեցին «Կեցցէ Վեհ. Սուլթանն» եւ «Կեցցէ Վեհապետեան Սրբազան»։

Ամենապատիւ Տէր,

Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ բարեխօսութիւն ունեցայ պարզել Ձեր Բ. Սրբազնութեան Ազգին եւ իւր ներկայացուցչաց տեսութիւններն՝ ազգային ուղղութեան եւ Ձեր բազմարդիւն պաշտօնավարութեան մասին։ Այսօր Փրկչին մերոյ աստուածային Յարութեան եւ Բարձրաշնորհ Տեառնդ անուան տօնը շնորհաւորելու առթիւ՝ հարկ չունիմ կրկնելու զանոնք, մանաւանդ զի անդուլ հոգածութիւն եւ անսասանելի օրինապահութիւն գուշակն եղեն միշտ ի գործս Ձեր, զորս կատարեցիք աջակցութեամբ Կեդրոնական Վարչութեան, որ իւր արդար բաժինն ունի ազգային սրտաբուխ շնորհակալեաց մէջ, պատրիարքական իշխանութեան բարւոք կիրառութեան նկատմամբ։

Ձեր անընդհատ ջանքերն, Ամեն. Տէր, նշանակելի կարեւորութիւն ունեցան, եւ եթէ երբէք եղեն խնդիրներ չեղել ազգային քաղաքականութեան ուղղութիւնէն, վարանելի եւ դարմանելի պէտք է համարիլ զանոնք, զի հանրային գործոց մէջ ամեն ուրեք կը պատահին երբեմն սխալմունք որք թիւրիմացութեան եւ շփոթութեան բաղխելով պահ մ'իրենց հանգամանքը կը կորսնցնեն եւ տարբեր գոյն կ'առնուն։

Ձեր Բ. Սրբազնութիւն իւր աչխատութեանց վարձատրութիւնը պիտի գտնէ իւր պաշտօնավարութեան օրով ցանուած սերմերուն արգասաւորութեան մէջ, եւ անոնց պտղաբերութիւնը ցնծագին պիտի դիտէ թէ՝ Կ. Պոլսոյ եւ թէ՝ Ս. Երուսաղեմայ պատրիարքական աթոռոց բարձունքէն, որոց երկուքին համար ալ միշտ համերաշխ պիտի մնայ, իրաց բնական պահանջմամբ։

Այս համոզումն ունենալով կը մաղթեմք, Ամենապատիւ Տէր, որ կենսատուն Քրիստոս երկար եւ բարեբաստ կեանք պարգեւէ Ձեր պատուական անձին, եւ իւր փրկաւէտ Ցարութեան շնորհքը զօրավիգ լինի Ձեր Սրբազնութեան, ի ծառայութիւն Ազգին։

Կ'աղօթեմք որ շնորհատուն Համայնից բարօրութեամբ եւ երջանկութեամբ լնու մեր Օգոստ. Սուլթան Համիտ Խանն եւ անսասան պահէ Նորին Վեհափառութեան կայսերական իշխանութիւնն, որոյ հաւատարիմ մնալ եւ հովանին վայելել՝ Հայոց իղձն է սրտագին։

Եւ կը խնդրեմք, Բարձրաշնորհ Տէր, որ հաճիք ընդունիլ մեր անկեղծ շնորհաւորութիւնն ու բարեմաղթութիւնքն, օրհնելով զմեզ Ձեր հայրական օրհնութեամբ։

* * *

Զատկի առաջին օրը Ազգ. Պատրիարքարան շնորհաւորութեան եկան Հռոմէական Հայոց պատրիարքական փոխանորդն, Ասորւոց կաթողիկոսական փոխանորդն եւ անգլիական, ռուսական ու պարսկական դեսպանատանց առաջին Թարգմանք զորս արժանավայել մեծարանօք ընդունեց Ս. Պատրիարքն։

Երկուշաբթի օրը Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Իւթիւճեան Գէորգ վարդապետ՝ ընկերակցութեամբ քանի մը եկեղեցականաց եւ աշխարհականաց՝ նախ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնաց ի շնորհաւորութիւն. ապա փոխադարձ այցելութեան գնաց անգլիական եւ ռուսական դեսպանատուններն։ Ցունաց Պատրիարքարանի պատգամաւորութիւնն՝ ինչպէս յայտնի է՝ ուրբաթ օրը կուգայ մեր Պատրիարքարան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆՔ

Նիկոմիդիոյ կառավարիչ անուանեցաւ Խճճուելի եւ Կամրջաց շրջանի քննիչ Սէլիմ Սըրրի փաշա, որում Րումէլի Պէյլէրպէկլի աստիճան տրուեցաւ այս առթիւ։

Մարտինի կառավարիչ անուանեցաւ Ամարէի նախկին կառավարիչ Բասիլ էֆէնտի։

Պասրայի կեդրոնական նախնական դատարանի պատժական ճիւղի Նախագահ անուանեցաւ Սիւլէյմանիէի գաւառի նախնական դատարանի պատժական ճիւղի Նախագահ Սալիհ էֆ. եւ նմա յաջորդեց Պասրայի նոյն դատարանի պատժական ճիւղի Նախագահ Համտի էֆէնտի։

Զօրլուի գայմագամ անուանեցաւ Պօղճա-Ատայի (Արշիպելագոս) գայմագամ Ջէւտէտ պէյ եւ նմա յաջորդեց Զօրլուի գայմագամ Մուխլիս էֆէնտի։

Ադրիանուպոլսոյ Խայրէպոլու գաւառակի գայմագամ անուանեցաւ Լիւլէ-Պուրկազի գայմագամ Ահմէտ Համտի էֆէնտի։

Հալէպի զինուորական հրամանատար անուանեցաւ Դամասկոսի հրամանատար Ալի փաշա որուն Ֆերիգութեան աստիճան տրուեցաւ այս առթիւ։

—

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Կրթական նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշայի։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Գերմանիոյ Կայսեր ընդհանուր Թիկնապահ եւ Ն. Վեհափառութեան զինուորական դիւանի տնօրէն Ֆօն Ալպէտիլ զօրավարին։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Թնդանօթաձիգ զօրաց գնդապետ եւ Կրթական Նախարարութեան իրաւասութեան ներքեւ գտնուող վարժարանաց գծագրութեան ուսուցիչ Հագգը պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Մանչեսդրի պարսկական հիւպատոս Պ. Հաճօպուլ Սօգիէի եւ մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Միրզա Նասրուլլահ խանի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Տիգրանակերտի պարսկական փոխ-հիւպատոս Թովմաս էֆէնտիի։

Նոյնպէս այլ եւ այլ կարգի պատուանշանք տրուեցան Պարսկաստանի դաշնաժառանգ Իշխանին քարտուղարաց եւ Թիկնապահաց ոմանց։

—

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Պարսկական կառավարութիւնն Առիւծու եւ Արեգական պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրեց Արտաքին գործոց նախարարութեան հաչուակալ Վսեմ. Գրիգոր էֆէնտիի որ կայսերական հրամանաւ արտօնուեցաւ գործածել այդ պատուանշանը։

—

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին նախագահութեամբ եւ Պետական Խորհրդոյ Բարձր. Նախագահին, Դատական ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարներու անդամակցութեամբ կազմեալ մասնաժողովն երէկ եւս նիստ ըրաւ ի Բ. Դուռն եւ մինչեւ իրիկուն զբաղեցաւ պուլկարական խնդրով։ Հաւաս կ'իմանայ թէ երեկի գումարման մէջ որոշուեր է այդ խնդրոյն առթիւ ծանուցագիր մ'ուղղել մեծ Տէրութեանց։ Այս ծանուցագիր պիտի ղրկուի քանի մ'օրէն։

—Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Մօնիթէօրի, ռուս կառավարութիւնն հետեւեալ առաջարկութիւնները կ'ընէ պուլկարական խնդրոյն լուծման համար։

Պէտք է որ Խնամակալութիւնն հրաժարի եւ արդի Սոպրանիէն լուծեալ համարուելով՝ իշխանութիւն չունենայ բնաւ։ Ցանժամ Բեդրսպուրկի դահլիճն ընտրելի մը պիտի ներկայացնէ Վեհ. Սուլթանին եւ միւս մեծ Տէրութեանց։ Եթէ ընտրելւոյն անձին վրայ համաձայնութիւն գոյանայ, Սոֆիա պիտի երթայ նա, օսմանեան պատուիրակի մը եւ ռուս պատուիրակի մ'ընկերակցութեամբ, եւ նախարարութիւն մը կազմելով նոր ընտրութիւններ կատարել պիտի տայ Սոպրանիէյի կազմութեան համար որ պիտի գումարի եւ իւր պաշտօնն հաստատէ։

—Բեդրսպուրկէն կը գրեն թէ պուլկար փախստականք Կրուէֆ, Պէնտէրէֆ, Սարաֆով, Նիկուչէֆ եւ Վորսոֆ Կաչինայի պալատան մէջ Ձարին ներկայացեր են եւ ապա կայսրուհւոյն որ սեղանի հրաւիրեր է զանոնք։ Երեկոյին ներկայ գտնուեր են Սլաւական Միութեան կողմէ տրուած սեղանի մը որուն հրաւիրեալ էին եղեր Իկնադիէֆ կոմս եւ ուրիշ քանի ռուս զօրավարք։ Կ. Պոլսոյ պուլկար գաղթականք կը պատրաստուին երեք անդամէ բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մը ղրկել ի Ռուսիա։

—

ՀԻՃԱԶԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Հիճազի նորընտիր կուսակալ Սաֆֆէթ փաշա թէպէտ երկուշաբթի օրը պիտի մեկնէր մայրաքաղաքէս, սակայն Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ արտօնուեցաւ չաբաթ մը յետաձգել ուղեւորութիւնն, իւր կնոջ հիւանդութեան պատճառաւ։ Հետեւաբար Ն. Վսեմութիւն յառաջիկայ երկուշաբթի պիտի մեկնի։ Հիճազի զինուորական նորընտիր հրամանատար Ահմէտ Ֆէյզի փաշա պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ նախընթաց օր։

Վեհ. Սուլթանն առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհեց Սաֆֆէթ փաշային եւ երկրորդ կարգի Օսմանիէ ու Նիշանը Իմթիյազի արծաթ շքադրամը Ֆէյզի փաշային։

—

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Վաղը գիշեր է որ անգլիական դեսպանատան մէջ տեղի կունենայ Նուագահանդէսն զոր Վսեմ. Դեսպանուհին Լէտի Հուայդ կազմակերպած է բարեգործական նպատակի մը համար։ Ինչպէս արդէն ծանուցած ենք, սոյն հանդիսին փայլն աւելցնելու համար կենդանի պատկերներու (Թապլօ Վիվան) ներկայացում մ'ալ պիտի տրուի, նուագածութեանց ընդմիջմամբ։ Նուագահանդիսին պիտի մասնակցին, բաց ի Տիկին Մարինիչ, Պ. Տէլլա Սուտտէ, Պ. Ստիւդէյէ եւ գերմանացի երաժշտաց խումբէ մը, Օրիորդք Պաշիէմիլլա եւ Ֆէլիչիա Օտրօյեր Վիեննացի երկու առաջնակարգ քնարահարք որք նոր մայրաքաղաքս եկած են։ Այս երկու արուեստագիտաց մասնակցութիւնը բոլորովին նոր հրապոյր մը պիտի աւելցնէ այն բարեգործական հանդիսին որուն յաջողութիւնն ապահովեալ է շնորհիւ Լէտի Հուայդի ազնիւ ջանից եւ այն ընդունելութեան զոր իւր հրաւէր գտած է ամենուրեք։

Նուագահանդիսին ծրագիրը կը պարունակէ Լիսթի, Վէպէրի, Կունոյի, Շոբէնի, Րիւպէնշթայնի եւ այլ մեծ վարպետներու ընտրելագոյն կտորներ։

Նուագահանդիսի ծրագիրն եւ տեսանուած պատրաստութիւնք գուշակել կուտան թէ իւր տեսակին մէջ գրեթէ առաջին պիտի լինի այս հանդէսն, ուստի կը յորդորեմք մեր ազգայիններն օգտուիլ այս գեղեցիկ առիթէն եւ փութալ գնել տոմսերէն որք մեծագոյն մասամբ սպառած են արդէն. յայտ փոքր թուով տոմսեր կը գտնուին, զորս ստանալ կարելի է Պ. Ֆ. Սմայդէ (Օսմ. Կայս. Պանքա) եւ կամ անգլ. դեսպանատունէն։ Տոմսի գինն է մէկ օսմ. ոսկի։

* * *

Կ'իմանամք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է երկու հարիւր քսան օսմ. ոսկւոյ նպաստ մը շնորհել Անգլիոյ Վըսեմ. Դեսպանուհւոյն հովանաւորութեան ներքեւ գտնուող սոյն բարեգործական հանդիսին։

—

ՅՈՒՆԱՑ ԶԱՏԻԿԸ

Ցոյն հասարակութիւնն ամեն տարուան նման մեծ ոգեւորութեամբ տօնեց Զատկի տօնը։ Կիւրակէ առաւօտ Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքն հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Ֆէնէրի Մայր Եկեղեցւոյն մէջ ուր ներկայ էին ռուսական, հելլենական, սերպիական եւ ռումանական դեսպանատանց գլխաւոր պաշտօնատարք, նոյնպէս օսմ. ծառայութեան մէջ գտնուող յոյն պաշտօնատարք՝ համազգեստիւք, եւ բազմաթիւ օտարազգի այցելուք։ Ցաւարտ կրօնական արարողութեանց, Պատրիարքը ներկայից շնորհաւորութիւններն ընդունեց Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ եւ ըստ վաղեմի սովորութեան՝ այցելուաց բաշխեց ոսկեզօծ կարմիր հաւկիթներ, կարմիր չղարչի մէջ։ Ցարութեան (Անասթասիս) թափօրը մեծաւ հանդիսիւ կատարուեցաւ ի Ղալաթիա եւ Բերա. հազարաւոր ժողովուրդ կը հետեւէր թափօրին եւ կը խռնէր գլխաւոր պողոտաներն ուր անցուդարձք եւ Թրամվէյի կառաց երթեւեկութիւնք արգիլուեցան ժամերով։ Ցունաց Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ թափօրը Ղալաթա-Սէրայի առջեւ հասնելով կանգ առաւ, եւ Բերայի քարոզիչ Տ. Ֆոթիոս աղօթք մը արտասանեց վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին. այս աղօթք վերջացաւ «Զիտօ՛ օ Սուլթանոս» աղաղակներով զոր բարձրացուց խուռն ամբոխը. ապա թափօրն իւր ճամբան շարունակեց։

Թէպէտ ամեն տարուընէ նուազ հրազէնի հարուածներ պարպուեցան այս տարի, սակայն ցաւալի արկածներ անպակաս եղան յոյն հասարակութեան մէջ։ Քալիոնճու-Գուլլուքի մօտ նպարավաճառ մը լեցուն ատրճանակ մը դրած էր գրպանը, թափօրին անցնելէն յետոյ պարպելու համար զայն, երբ հրազէնն յանկարծ պայթելով գնդակը մարդուն սիրտը մխեցաւ եւ երբ մօտեբքեն օգնութեան հասան, դիակ մը գըտան գետին փռուած։ Դարձեալ Քալիոնճու-Գուլլուքի կողմը ստահակ մը ատրճանակ պարպեց փոքրիկ աղջըկան մը վրայ եւ դէմքէն ծանրապէս վիրաւորեց զայն. խեղճ մանուկը մօտակայ դեղարան մը փոխադրեցին ուր բժիշկ կանչուելով հաստատեց թէ կուրցած էր։ Զատկի գիշերը Լանկայի յունաց եկեղեցւոյն մէջ Ճորճի անուն չարագործ մը ատրճանակ պարպեց. մօտը կեցող 13 տարեկան տղայ մը որ եկեղեցւոյ ժամկոչին որդին էր, գլխէն ծանրապէս վիրաւորուելով մեռաւ քիչ յետոյ։ Ուրիշ 16 տարեկան յոյն երիտասարդ մ'ալ կիւրակէ իրիկուան ատրճանակի հարուածով մը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ եւ տղուն վիճակն այն աստիճան վտանգաւոր է որ մինչեւ իսկ չէ կրցած յայտնել ատրճանակը պարպողին անունը։ Ուրիշ արկածներ ալ պատահեցան զորս կարելի չէ մի առ մի թուել. Թաթավլայի մէջ երիտասարդի մը չորս մատները կտրեցան, ուրիշ չատեր ձեռքերնուն վիրաւորեցան։ Ոստիկանութիւնն հարիւրի չափ անձինք ձերբակալած է այդ արկածից պատճառաւ։

* * *

Անգլիական դեսպանատան Թարգման Պ. Սդավրիտէս կիւրակէ օրը Ֆէնէրի Պատրիարքարանն երթալով Սըր Ուիլիէմ Հուայդի շնորհաւորութիւնները մատոյց Ցունաց Ս. Պատրիարքին որ երկուշաբթի օրը իւր փոխանորդը դեսպանատուն ղրկեց ի փոխադարձ այցելութիւն։

—

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՍՈՒՐԻԱ

Սուրիոյ գաւառին Սիտոն կոչուած տեղը բազմաթիւ հնութիւնք գտնուեր են որք, ըստ գնահատման հնագիտաց եւ դրամագիտաց, 30,000 ոսկիէն աւելի կ'արժեն։ Ընդհանրապէս կը կարծուի որ եթէ խուզարկութիւնք առաջ տարուին այն կողմեր, պատմական թանկագին հնութիւնք երեւան պիտի ելնեն հետզհետէ։ Հետեւաբար, ըստ հրամանի կայս. կառավարութեան, արքունի Թանգարանի տնօրէն Համտի պէյ Սուրիա ուղեւորեցաւ կատարելի խուզարկութեանց վրայ հսկելու եւ արդէն գտնուած հնութիւններն առնլով Կ. Պոլիս դրկելու պաշտօնով։ Համտի պէյ որ երկուշաբթի մեկնեցաւ իտալական Ռուպաթթինօ շոգենաւով, հետը տանելով պէտք եղած գործիներն ու մեքենաներն, նախ եւ առաջ Իզմիր պիտի հանդիպի ուր իւր ճանապարհի ծախքն ինչպէս նաեւ կատարելի խուզարկութեանց համար պէտք եղած գումարն առնելէ յետոյ, Պէյրութ եւ անտի Սիտոն պիտի երթայ։

—

ՀՆԴԻԿ ԻՇԽԱՆ ՄԸ

Այս երկուշաբթի օր եգիպտական շոգենաւով մայրաքաղաքս եկաւ Հընդկաստանցի իշխան մը՝ Մահրաճ Սըր Բէրթապ Սինկ որ Ճօտբուրի (Րաժբիւտանայի մէջ) իշխանի եղբայրն է։ Այս իշխանին կընկերանան մասնաւոր քարտուղար մը եւ հարիւրապետ Պրիւս Համիլթըն, թիկնապահ Պօմպէյի կառավարիչ Լորտ Րէյի։ Սըր Բէրթապ Սինկ Անգլիա կ'ուղեւորի ներկայ գտնուելու համար Վիքդորիա Թագուհւոյն յոբելեանին եւ այս առթիւ Ն. Վեհափառութեան մատուցանելու իւր գերդաստանին շնորհաւորութիւններն ու հաւատարմական զգացումներն։ Իշխանը երկուշաբթի իրիկուն այցելութիւն տուաւ անգլ. դեսպան Սըր Ուիլիէմ Հուայդի որ փոխադարձ այցելութեան գնաց նմա, երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց Նախարարին հետ եւ յառաջիկայ ուրբաթ Սէլամլըքի հանդիսին ներկայ գտնուելէ յետոյ, չաբաթ օրը պիտի մեկնի յԱնգլիա։

—

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԷՍ Ի ԲԵՐԱ

Կ'իմանամք թէ Պ. Քլայմպէրկէր որ գեղեցիկ Նկարահանդէս մը կազմակերպած է Թէփէ-Պաշիի Թաղապետական Թատրոնին մէջ, հեռագիր մ'ստացած է այդ նկարներու տէրոց կողմէ՝ որք կը յանձնարարեն նմա դադրեցունելով Նկարահանդէսն, անմիջապէս աճուրդի դնել նկարներն եւ վաճառել զայնս ամենէն աւելի բարձր գին տուողներուն։

Հետեւաբար կը փութանք հրաւիրել հասարակութիւնը եւ մասնաւորապէս արուեստագէտներն ու նկարչութեան արուեստին գիտակ անձինքն օգուտ քաղել այս առիթէն աժան գնով ձեռք անցունելու համար մեծանուն վարպետներու գործեր։ Նկարներու աճուրդը պիտի սկսի վաղը, հինգշաբթի, Թէփէ-Պաշիի Թատրոնին մէջ, եւրոպական ժամ մէկէն եօթ, եւ պիտի տեւէ յաջորդ օրերն ալ ց՚1 մայիս (Ն. Տ.)։ Նկար գնող անձինք պարտաւոր են աճուրդով որոշեալ գնէն 5 առ 100 աւելի վճարել ծախուց համար։

Նկարահանդիսի մուտքը վերցուած է եւ զայն այցելել փափագողք պիտի վճարեն միմիայն [illegible] որ պարտիզին սովորական մուտքն է։ Հետեւաբար վաղուընէ սկսեալ Նկարահանդէսը մատչելի է ամեն մարդու։

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Առեւտրական Լըրագրէն քաղուած)

Առեւտրական Սենեակը տեղեկագիր մը մատուցանելով Առեւտրական նախարարութեան՝ անոր ուշադրութիւնն հրաւիրած է սա իրողութեան վրայ, թէ հակառակ Պետական Խորհրդոյ ծանուցեալ որոշման, ոստիկանութեան դաղտնի գործակալք կը շարունակեն անհատից գրպանները խուզարկել անգրոշմ փոխանակագրեր կամ առեւտրական այլ թուղթեր գտնելու համար։ Ոստիկանութիւնը կ'առարկէ եղեր թէ այս մասին ո՛ր եւ է հրաման չէ հաղորդուած իրեն։

—Իզմիրի Առեւտրական Սենեկին Նախագահ Պալեօղեան Մատթէոս էֆ.ի հրաժարականը մերժուած լինելով, յիշեալ Սենեկի վարչութիւնը վերստին գործի ձեռնարկեր է։

—Սէլանիկէն կը գրեն թէ վերջին օրերս տեղացող յորդահոս անձրեւները վերակենդանութիւն տուեր են հնձոց այնպէս որ 1877էն ի վեր չը տեսնուած առատութիւն մը կը յուսացուի գաւառին ամեն կողմը։

—Մայրաքաղաքիս իտալական գաղթականութեան Առեւտրական Մասնախմբի մէկ տեղեկագրէն կը քաղենք հետեւեալն որ կը վերաբերի գինւոյ վաճառականութեան ի Թուրքիա. «Տեղական սպառման համար նախապատիւ համարուած տեսակն է սեղանի սովորական գինին։ Իտալական գինիները շատ քիչ կը յարմարին. արդէն, յորմէ հետէ այգեգործութիւնը ծաղկած է յԱնատոլու, Րումէլի եւ Պուլկարիա, Թուրքիա աւելի արտածութեանց երկիր մը դարձած է։ Առջի տարիներն հազարաւոր հէքթոլիտր գինի կը ղրկէր ի Ֆրանսա, Թրրէստէ եւ Վենետիկ. 1886ին Ֆրանսա բնաւ յանձնարարութիւն չէ ըրած՝ Սպանիոյ մէջ այգեկութին առատութեան պատճառաւ, մանաւանդ որ այդ երկրին գինիներն աւելի կը յարմարին ուրիշ գինիներու հետ խառնուելու եւ փոխադրութեան ծախքերն ալ նուազ են։ Նոր հնձոց գինիներն հէքթոլիտրը 18-30 ֆրանք գին ունին. այսուհանդերձ այս գները չպիտի իջնեն։»

—Թղթատարական վարչութիւնը փորձած էր ինն օրուան մէջ հասցունել Թղթաբեր սուրհանդակը Պաղտատէն ի Կ. Պոլիս։ Այս փորձ յաջողութեամբ պսակուած լինելով, Պաղտատի սուրհանդակն որ մինչեւ ցարդ հինգշաբթի օրերը կը հասնէր, այսուհետեւ կիւրակէ օրերը մայրաքաղաքս պիտի հասնի, ըստ առաջնոյն Պրուսայի ճամբով։

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Շէյխիւլ-Իսլամի պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած էր պաշտօն ունենալով մանրամասն կանոնագիր մը պատրաստել որպէս զի Շէրիի եւ քաղաքական օրինաց պայմանները չկրող ամուսնութիւնք տեղի չունենան։ Այս կանոնագիր խմբագրուած եւ Բ. Դրան միջոցաւ եւս քննուած լինելով Մեծ-Եպարքոսին յանձնուած է Վեհ. Սուլթանին մատուցուելու համար։

—Ոստիկանութեան նախարարի խորհրդական ֆրանսացի Պ. Պօնէն ծրագիր մը պատրաստած էր ի մասին Թուրքիոյ ոստիկանութեան բարենորոգման։ Այս ծրագիր եւ նորա յարակից կանոնագիրն յատուկ յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ քննուելով մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին որ հրամայած է գործադրել զայն ինչ ինչ կէտերը բարեփոխելով եւ սրբագրելով։

—Կ. Պոլսոյ զինուորական հրամանատար Արիֆ փաշայի որդի հազարապետ Ահմէտ պէյ Բեդրսպուրկի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ անուանեցաւ փոխանակ Րայիֆ պէյի որ Օտեսայի մէջ հիւանդացած լինելով մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Վսեմ. Տատեան էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է արտածելի անասնոց եւ կարգ մը նիւթոց վրայ դրուելիք մասնաւոր տուրքի ծրագրոյ մը քննութեամբ զբաղելու համար։ Այս տուրք պիտի գանձուի ի հաշիւ Թաղապետական սնտուկին։

—Անցեալ չաբթու 325 զինուորներ, որք նոր առողջացած էին, Սելանիկէն Դարդանել հասան անտի իրենց ընտանեաց ծոցը ղրկուելու համար։ Վեհ. Սուլթանը գթալով այդ զինուորաց վիճակին, թիկնապահի մը միջոցաւ 325 ոսկի եւ 500 ծրար ճերմակեղէն ղրկեր է որք բաշխուեր են ի ներկայութեան տեղւոյն իշխանութեանց։

—Ռումանական դեսպան Պ. Պալաչեանօ որ արձակուրդով Պուքրէշ կը գտնուի, չաբթուս մէջ պիտի մեկնի անտի մայրաքաղաքս վերադառնալու համար։ Պ. Պալաչեանօ թէեւ ի սկզբան մտադիր էր Նիս երթալ իւր կինը տեսնելու համար, սակայն ուրիշ ատենուան թողած է սոյն ուղեւորութիւնը։

—Տրապիզոնէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ չաբաթ գիշեր տեղւոյն կեդրոնական բանտին մէջ կռիւ մը տեղի ունենալով, տասն-հինգ հոգի վիրաւորուեր են ծանրապէս։

—Ելմտական նախարար Վսեմ. Զիհնի փաշա ապաքինած լինելով, իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ։

—Բեդրսպուրկի օսմ. դեսպանատան առաջին եւ երկրորդ քարտուղարք Ալի Տանիշ պէյ եւ Սալիմ պէյ արձակուրդով մայրաքաղաքս եկան։

—Թողեալ հասութից վարչութեան տնօրէն Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի եռամեայ արձակուրդով Եւրոպա ուղեւորեցաւ երէկ։

—Սթանտըրտ կ'իմանայ թէ Մավզէր հըրացանաց փամփուշտներու մատակարարութեան համար Ազարեան էֆէնտիի առաջարկած պայմաններուն զինուորական մասը մերժուեր եւ այդ մասին գերմանացւոյ մ'ըրած առաջարկութիւնները նախամեծար համարուելով ընդունուեր են։

—Գասթամունիի թղթատարատան եւ հեռագրատան ընդհ. տնօրէն անուանեցաւ Նաճիպ էֆէնտի, որ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—Գերմանական դեսպանուհի Տիկին տը Ռատովիճ պարահանդէս մը պիտի տայ այս երեկոյ։

—Լորտ Կրանվիլի եղբայրը Պ. Լէվէսըն Կովուէր որ անցեալ շաբթու մայրաքաղաքս եկած եւ Բերա, Օթէլ Ռուայալ Պանդոկն իջեւանած էր, երէկ մեկնեցաւ ի Վիեննա։

—Զատկական տօնին առթիւ, Տիկին Էօֆրէզին Զարիֆի եւ Տիկին Էօժէնի Մաճինի՝ յոյն բժշկի մ'ընկերակցութեամբ աւագ ուրբաթ օրը Պոլսոյ կեդրոնական բանտն այցելելով չատ մը բանտարկեալներ մխիթարեր եւ դրամ բաշխեր են։ Փոքր պարտուց համար բանտարկեալներ արձակուեր են այդ տիկնանց առատաձեռնութեան շնորհիւ։

—Ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Ժարոզէնքի որ առժամապէս առաջին քարտուղարի պաշտօն կը վարէր, արձակուրդով Փարիզ ուղեւորեցաւ։

—Այս գիշեր Ղալաթիա, Եուքսէք Գալտըրըմի պաւիլներին վրայ փորագրիչի մը խանութէ հրդեհ ծագելով, հակառակ ամեն կողմէ հասած օգնութեանց, ծաւալեցաւ շրջակայքն և 25 ի չափ քարուկիր ու փայտաշէն խանութներ ու տուներ մոխիր դարձուց։ Հրդեհն որ ծագած էր ժամ 7ին, հազիւ առաւօտեան դէմ մարեցաւ։ Եղած վնասը մեծ է։

—Երկուշաբթի գիշեր Մեծ Կղզւոյն եւ Մալթէբէի միջեւ ցականաւ մը ընկղմեցաւ որ ութ հազար օխա ածուխ բեռնած էր։ Նաւապետն և նաւաստիք ազատեցան։

—Շապին Գարահիսարի և շրջակայից մէջ, ուր ժամանակէ մ'ի վեր երաշտութիւն կը տիրէր և արմտեաց գները բարձրանալու վրայ էին, առատ անձրեւներ տեղացեր են։

—Քաղաքապետ Մազհար փաշա խմնելով որ Պէօյիւքտէրէի, Սարըեարի, և Թարաբիոյ հացագործներէն ոմանք պակաս հացով հաց կը վաճառեն, քննութիւն մը հրամայած էր, որուն վրայ 248 հաց գրաւուած և աղքատաց բաշխուած են։

—Անցեալ շաբթու խումբ մ'աւազակներ Շիլէի մօտ (Սեւ ծովու բերանը) ութ ուղեւորներ կողոպտեր են։ Կը կարծուի թէ այդ աւազակք Մէհմէտ Բէհլիվանի խմբին կը պատկանին,

—Հռոմի անգլ. դեսպանատան քարտուղարներէն Պ. Պօքլէրք որ զբօսական պտոյտ մ'ընելու համար մայրաքաղաքս եկած է, յառաջիկայ ուրբաթ օր Աթէնք կ'ուղեւորի։

—Միթիլլէնէն կը գրեն թէ Պ. Քուէլիսի ձէթի գործարանը գրեթէ ամբողջովին մոխիր դարձեր է հրդեհէ մը որ կը կարծուի թէ դիտմամբ ձգուած է։

—Մայրաքաղաքիս հելլենական դեսպանատան գանգատներ կը հասնին հնազնէտէ, թէ գաւառաց մէջ արհեստավարժական տարրք կ'ամփոփէ յոյն հպատակներէն։

—Թուրքէ կը ծանուցանէ թէ Պէօյիւքտէրէի բնակիչք հանրագիր մը կը պատրաստեն Քաղաքապետութեան մատուցանելու համար, որով Թաղապետական Շրջանակի Նախագահ Ճէմիլ պէյի տեղ փոխանորդ պաշտօնէի մ'անուանումը կը խնդրեն։ Թուրքէ կ'ամբաստանէ Ճէմիլ պէյ և նորա ստորադաս պաշտօնեայները թէ թոյլ կերպով կը կատարեն իրենց պաշտօնն։

—Սինոպցի 40ամեայ Եուսուֆ անուն Թուրք մը քանի մ'օր առաջ Պոլիս, Զաւգուր-Պոստան թաղը թէզենիի մը ճիւղէն ինքզինքը կախեր է։ Այս անձնասպանութեան պատճառն յայտնուած չէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Հռոմ, 15 ապրիլ

Սուէզէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անգլիական մարտանաւ մը հանդիպեր է իտալական Վէնէչիա շոգենաւուն, զոր դէպի Սուէզ կը քաշէ կը բերէ եղեր շոգենաւուն ի խնդիր զրկուած նաւերէն մին։

Մասուայէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, 25,000 Հապէշք, ընդ հրամանատարութեամբ Ռաս-Ալուլայի, կը պատրաստուին յարձակիլ Իտալացոց վրայ։

Վիեննա, 15 ապրիլ

Ռուսական դեսպան Լոպանոֆ իշխանը Բեղերադուրկէ վերադառնալէն ի վեր ո և է մասնաւոր խորհրդակցութիւն չունեցաւ կոմս Քալնոքիի հետ. ասոր կը հետեւցունեն թէ Լոպանոֆ իշխանն իւր կառավարութեան կողմէ ո և է առաջարկ չէ բերած։ Մնաց որ Պուլկարիոյ նկատմամբ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ դիրքը ընաւ փոխուած չթուիր։

Բեղերադուրկէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, Մերվի պահապան զօրաց մէկ մասն հրաման ստացեր է ճամբայ ելնել դէպի աֆղանեան սահմանագլուխը։

Սուէզ, 16 ապրիլ

Վէնէչիա շոգենաւն աստ հասաւ, հետն ունենալով Ափրիկէի իտալական զօրաց նոր հրամանատար Սալէթթա զօրավարը։

Բարիզ, 17 ապրիլ

Հաստատութիւն կը գտնէ այն լուր թէ Կ. Պոլսոյ պապական Նուիրակ Տ. Ռոթէլլի Բարիզի Նուիրակ պիտի անուանի։

Լոնտոնի Ֆրանսական դեսպան Պ. Վատինկթըն Անգլիոյ հետ սկսուած զանազան բանակցութեանց վրայ տեղեկագիր մը ղրկելով արտաքին գործոց նախարար Պ. Ֆլուրէնսի, ... յուս կը յայտնէ թէ ի մօտոյ համաձայնութիւն գոյանայ Նոր-Հէպրիտեան կղզեաց խնդրոյն վրայ։

Լոնտոն, 18 ապրիլ

Թայմզ կը հաստատէ թէ Ռուսիոյ և Ռումանիոյ միջեւ յարաբերութիւնք չատ ցրտացած են, պուլկար փախստականաց նկատմամբ ռումանական կառավարութեան բռնած ընթացքին պատճառաւ։

Պերլին, 18 ապրիլ

Պիսմարք իշխանն երէկ իրիկուն Պերլին դարձաւ։

Բարիզ, 18 ապրիլ

Պաշտօնական ցուցակին համաձայն, ի Տրէք ընկղմեալ անգլիական Վիքթօրիա շոգենաւուն ուղեւորներէն ընդ ամենը 26 հոգի խեղդուեր են։

Մարսիլիա, 18 ապրիլ

Զրոյց կը պտտի թէ անգլիական շոգենաւ մը 15 ուղեւորներով ընկղմեր է Պանիփաչիոյի (Գորսիքա) մօտ։

Այաչիօ, 18 ապրիլ

Անգլիական Թամուէս շոգենաւն, որ Պոմպայէն կուգար, խրեր և ոչ թէ ընկղմեր է Պոնիֆաչիոյի մօտ։ Նաւուն 250 ուղեւորներէն և նաւաստիներէն 30ը միայն յաջողեր են ցամաք ելնել. Մնացեալ 200 ը տակաւին ի վտանգի են։

Այաչիօ, 18 ապրիլ

Թամուէս ունէր 120 ուղեւոր և 161 նաւաստ։ Նաւապետն, երկու սպայք և 22 հնդիկ հնոցպանք կորսուեր են. Մնացեալք ազատեր են։

Հռոմ, 19 ապրիլ

Երեսփոխանաց Ժողով.— Նախարարապետ Պ. Տեբրետիս ըսաւ թէ նոր նախարարութիւնը խաղաղասէր աշխարհաքաղաքականութեան մը պիտի հետեւի։

ԱԺԱՆՍ ՌՈՒԻԴԵՐ

Պոմպայ, 16 ապրիլ

Աֆղանստանէ առնուած լրոց նայելով, Էմիրին զօրքերը Գիլզայեան յարձակեր են Ղըլզայից վրայ. կռուոյն մէջ 200 Ղըլզայք սպաննուեր և չատեր վիրաւորուեր են։ Ուրիշ քանի մը ցեղեր ապստամբեր են և Քանտահարի ու Հազարայի լեռանց ցեղերը մերժեր են Էմիրին հրաւէրը սուրբ պատերազմին համար։

Ռուս զօրքերը տակաւ առ տակաւ կը յառաջանան եղեր դէպի Զիւլֆիքար։

Լոնտոն, 19 ապրիլ

Երեսփոխանաց ժողովն 269 ի դէմ 370 ձայնիւ մերժեց Պ. Սոտէլընի առաջարկը մերժելու համար Իռլանտայի պատժական օրէնքը։

Իռլանտայի եղեռնական օրէնքն երկրորդ ընթերցմամբ ընդունուեցաւ առանց քուէարկութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 8 ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	112
3 » » » (վաճառ.)	111 $^{3}/_{8}$
3 Բարիզի » (պանքայի)	22 65
3 » » » (վաճառ.)	22 72 $^{1}/_{2}$

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Մէյագ.)	Սէրի	15 20
Պորսայն գոցուելէն վերջը	»	15 18
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 14
Բարձրագոյն գին	»	15 14
Նուազագոյն »	»	15 13
Կէս օրին	»	15 13

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	39 25
Այս առաւօտ	39 20
Կէս օր	39 20

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Սէրի		24 10
» 1860) » 1863) » 1872)	»		14
» 1865) » 1869) » 1873)	»	0·	15 14

Ինիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	85 10
Այս առաւօտ բացուեցաւ	85 10
Կէս օրին	85 10

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լ.բ.		4 3
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ.	»	6 30
Պանք տը Գօնա	»	»	5 10
Սօս. Շամէ է վալէօր	»	»	3 20
Թրամուէյ	»	»	297 $^{1}/_{2}$
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.		33 25
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»		—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի	»		76

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 12
Անգլիական ոսկի	»	111 20
Բօլ Իմբէրիալ	»	90 30
Փրիմից	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	10 2
» արծաթ	»	76
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տուրք.)	»	107 20
Վեցնոց	»	102 20
Հինգնոց	»	102 20
Մեթալիք	»	98 20
Թասաֆիէ	»	17 38

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 19 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 14 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	102 $^{7}/_{16}$
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	13 $^{7}/_{8}$
» » » գոցուեցաւ	13 $^{3}/_{4}$
» » » Ա.	23
» » » Բ.	14
0 » » Գ.	13 $^{3}/_{4}$
Օթօման 1871	73 $^{3}/_{4}$
Փոխառութիւն 1877	85 $^{3}/_{4}$
Պանք Օթօման	10 $^{1}/_{2}$
Ռուսական փոխառ. 1873	95
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիէ)	76 $^{1}/_{4}$
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	96 $^{1}/_{4}$
Տայրա Սանիէ	71 $^{5}/_{8}$
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	96 $^{1}/_{2}$
Հունգարական պարտաթուղթ 4 $^{0}/_{0}$	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 45

Վիեննա, 00 Ապրիլ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	— —
Օսմանեան երկաթուղի	— —

Բարիզ, 19 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 $^{1}/_{2}$ $^{0}/_{0}$	109 90
» 3 $^{0}/_{0}$	81 17 $^{1}/_{2}$
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	13 92 $^{1}/_{2}$
» » » գոցուեցաւ	13 87 $^{1}/_{2}$
» » » Բ.	13 80
» » » Գ.	13 70
Օսմանեան երկաթուղի	32 25
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	513 75
Գրէտի Լիոնէ	555
» Ֆօնսիէ	1380
Բաժնետոմս Լիոնի	1268 75
Սուէզի Ջրանցք	2040
Ռուսական 5 $^{0}/_{0}$ 1877 ի	100 $^{3}/_{8}$
Իտալական Ռանթ	98 37 $^{1}/_{2}$
Եգիպտական միացեալ	385
Սպանիական (արտաքին)	64 $^{7}/_{8}$
Բրիօրիթէ Թիւրք	350
5 $^{0}/_{0}$ Հելլենական	325
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 27

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ 16 Ապրիլ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 $^{1}/_{2}$ $^{0}/_{0}$	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ	— —
Եգիպտական	385

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՏԱՐՕՆՈՅ ՎԻՃԱԿՆ 1886 ԻՆ

Զնայելով թէ բաւական յառաջացած ենք արդէն 87 թուականին մէջ, և նոր տարիէն երկու ամիս անցուցած, կուզանք մի ակնարկ ձգել վերջացող 86 թուականին վրայ, որ ինչ ինչ դէպքերով նշանաւոր տարի մը կրնայ համարուիլ Տարօնոյ համար, եւ յորում բացուեցաւ մի կարեւոր դատ ժողովրդեան կողմէ կառավարական քանի մը բարձրաստիճան պաշտօնէից դէմ, և կը շարունակուի ցայսօր։

Գիտէ ամեն ոք թէ Տարօնոյ Առաջնորդ Գեր. Գրիգորիս Եպիսկ. Ալէաթճեան 1880 թուականին Մուշէն Կ. Պոլիս երթալով շուրջ հինգ տարի չկրցաւ վերադառնալ իւր վիճակ։

Երկար կը լինի գրել այդ հինգ տարւոյ ընթացքին մէջ Տարօնոյ ազգ. գործոց և խնդրոց վրայ, որոց մի մասն յայտնի է թերթս չատերուն, և տեղեակ է ազգ. Պատրիարքարանն. Այն երկար ժամանակեայ անիշխանութիւնը չատ սուղի նստաւ Տարօնոյ ազգայնոց և եթէ կայ գոհունակութեան արժանի մի բան, այն ալ նախորդ առժամանակեայ Վարչութեան գովելի մի ջանքն է, որով Առաջնորդարանն ոչ միայն կրցաւ հոգալ իւր ներքին ծախքերն, այլ և 13-14,000 ղրուշի պարտքն վճարելով գնուեցաւ ազգին Առաջնորդարանն, որ երկար տարիներէ ի վեր սակարկուած, մաս մը վճարուած այլ բոլորովին սեպհականացուած չէր ազգին. Նախորդ Վարչութիւնն ըրաւ ինչ որ կրնար ընել և գնուեցաւ բոլորովին Առաջնորդարանը։

Մշոյ ժողովուրդն համբերէ յետոյ հինգ տարին, լսեց թէ Գեր. Գրիգորիս Սրբազան կրկին պիտի վերադառնայ յիւր վիճակն ի Տարօն։

1885 տարւոյ վերջերը Պատրիարքարանի միջնորդութեամբ և Բ. Դրան հրամանաւ Տարօնոյ Առաջնորդն իւր վիճակը վերադառնալով՝ խուռն բազմութեամբ կ'ընդունուէր և կը ձեռնարկէր Առաջ. պաշտօնին, զբաղելով սակայն մի միայն Առաջնորդարանի ներքին խնդրովք և կրօնական գործերով. Գեր. Գրիգորիս Սրբազան չ'անդամակցեցաւ Իտարէի ժողովոյ նստերուն, միայն երբեմն երբեմն կառավարական այս և այն պաշտօնեայները տեսնելով կը չատանար։

1887 տարին նոր թեւակոխած ժամանակն Երեսփոխանական ժողովոյ վերակազմութեան ընտրութիւնք կատարուեցան, և այն օր, յորում Գաւառ. ընդհ. ժողովն ի նիստ գումարեալ էր նոր վարչութեան ընտրութիւն կատարելու, Ալէաթճեան Սրբազան գոհութեամբ կը յայտարարէր թէ «Մշոյ Ազգ. Առաջնորդարանի յարաբերութիւնք յոյժ լաւ հանգամանք մ'ունին տեղ. կառավարութեան հետ» և այլն։ Եւ արդարեւ պահ մը այնպէս կարծուեցաւ կամ երեւցաւ, նոր Վարչութիւնն ընտրուելէ յետոյ, որու կոչուեցաւ քաղաքիս պատուաւոր եւ գործունեայ ազգայիններէն մի խումբ, Առաջնորդարանը կ'սկսէր նոր կանոնաւորութեան հետեւիլ եւ մեծ յոյսեր կային թէ Առաջնորդն ու Վարչութիւնը կարելի եղած ջանքեր չպիտի խնայեն իրենց պաշտօնը շահեկան հանդիսացնել Տարօնոյ ժողովրդեան և մինչ Վարչութիւնը կ'սկսէր աշխատիլ, յանկարծ մի նոր խնդիր յարոյց Առաջնորդական տագնապն, և Վարչութեան գործունէութիւնն ալ գրեթէ կանգ առաւ, և իւր բոլոր ուշը դարձաւ այդ տագնապին ու անոր պարագայից վրայ։

Ցունիս ամսոյ մէջ Բաղէշի կուսակալն և տեղւոյս կառավարիչը Մուշէն ի Սասուն գնացին տեղական ինչ ինչ խնդրոց կարգադրութեան համար. Ս. Առաջնորդն ալ ի Պուլանըք մեկնեցաւ տեղւոյն մեր ազգայնոց այցելութիւն մը տալու։ Այդ միջոցներուն տեղւոյս տաճիկ և հայ ժողովրդենէն ոմանք միանալով բողոք բարձին Բաղէշի կուսակալ Վսեմ. Արիֆի, Մշոյ կառավարիչ Սալիհ փաշաներու և Մէքթուպճի պէյին դէմ, գանգատելով ի Կ. Պոլիս կեդրոնական կառավարութեան բոլոր ճիւղերուն. բողոքարկուք չը չատացան մէկ երկու հեռագրով, սկսեցին չարունակել իրենց գանգատները, թափելով անդադար բողոքներ Բ. Դրան և մինչեւ իսկ կայս. պալատան։

Տեղական կառավարութիւնն սկսաւ հերքել ժողովրդեան բողոքներն հանդէպ Բ. Դրան, և ծանր գանգատներ ըրաւ ժողովրդական մի քանի անձնաւորութեանց դէմ, և մասնաւորապէս թէ՛ տեղական կառավարութենէ և թէ Բաղիշոյ կուսակալութենէ ծանր բողոքներ եղան Առաջնորդ Գրիգորիս Սրբազանին դէմ։

Սոյն գանգատներն, ինչպէս կ'երեւի, կարեւորութիւն ստանալով Բ. Դրան առջեւ, Առաջնորդը Մուշէն հեռացնելու մասին Պատրիարքարանի ազդարարութիւնք եղան Բ. Դրան կողմէ։

Երթալով խնդիրն աւելի յուզեալ կերպարան մը կ'առնուր, բողոքարկու ժողովուրդը Տեղ. կառավարութեան դէմ և կառավարութիւնն անոնց ու Առաջնորդի դէմ հեռագրեր կը տեղացնէին ու արդիւնքը միշտ անորոշ կը մնար մինչ հոկտեմբեր 30, որ ատեն Պատրիարքարանէ յանակնկալս կը հեռագրուէր Գրիգորիս Սրբազանին փութալ հեռանալ ի Վան, և ստանձնել անդ Պատրիարքական Փոխանորդութեան պաշտօնը։ Այս անակնկալ լուր յուզում պատճառելով մեր ժողովրդեան մէջ, Մշոյ եկեղեցական դասն եւ Գաւառ. Ընդհ. ժողովը դիմում ըրին հեռագրաւ Պատրիարքարանի առանց քննութեան չ'հեռացնել Առաջնորդը, ժողովուրդը կը խնդրէր, որ քննութիւն մը հրամայուի, իրաց վիճակը տեսնուի, ու այնուհետեւ Առաջնորդը հեռացնեն և այլն. Ի Պատրիարքարան ուղղեալ խնդիրներ ի մասին Գեր. Առաջնորդի, որ և է արդիւնք չունենալով՝ Պատրիարքական հինգերորդ հեռագրին վրայ Նոյ. 12 ին ուշ ատեն Առաջնորդն յուղարկաւոր ժողովրդեան բազմութեամբ կը թողուր զՄուշ երթալու ի Վան, հրամանաւ Կեդր. Վարչութեան։

Առաջնորդի մեկնելէն մէկ երկու օր յառաջ բողոքարկու տաճիկ աղաներէն Քէրիմ պէյ, Ճէզայիր և Եասին աղաները ձերբակալուելով բանտարկուեցան և այս առթիւ բաւական յուզում տիրեց քաղաքին մէջ և ժողովրդեան մեծ բազմութիւն մը հեռագրատունը լեցնելով բողոք բարձին առ Բ. Դուռն. մօտ 7-8 օր բոլոր կրպակները փակ մնացին, մինչեւ բանտարկեալք արձակուեցան և քանի մը օր յետոյ Բաղէշի նախորդ կուսակալ Արիֆի փաշա նոյն պաշտօնով Տիգրանակերտ փոխադրուելով, նմա յաջորդ նշանակուեցաւ Շէհրիզօրի նախորդ կառավարիչ Վսեմ. Մէհմէտ փաշա։

Նոր կուսակալի անուանումն ողջունուեցաւ առ խիստ մեծ ուրախութեամբ. մանաւանդ ժողովուրդն աւելի գոհ մնաց, լսելով թէ սոյն խնդրոյն քննութիւնն ևս յանձնուած է Ն. Վսեմութեան, որ երբ ժամանէ աստ, ի գործ պիտի դնէ յօգուտ երկրի հարկ եղած տնօրինութիւններն։

Այս միջոցներուն Պատրիարքարանի մէկ քանի հեռագրոց վրայ Գեր. Գերձակեան Սրբազան Ս. Կարապետի վանքէն ի Տիգրանակերտ մեկնեցաւ. Գերձակեան Սրբազանի դէմ Մշոյ եկեղեցականաց կողմէ տեսնուեցան բազմաթիւ հեռագրեր Արեւելքի 855 թուին մէջ, որով նորա հեռացումը կը խնդրէին. Այսպէս թէ՛ Մուշ և թէ՛ Ս. Կարապետի վանք թափուր մնացին, մինչեւ որ Պատրիարքարանն ըստ խնդրանաց տեղւոյն Խառն Ժողովոյ՝ հրամայեց Մշոյ Ս. Առաքելոց բարեջան վանահայր Մուրատեան Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետին, որ Մուշ իջնելով տեղապահական պաշտօնն ստանձնէ վարելով Առաջնորդարանի գործերը մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն. Գեր. Հ. Մուրատեան համակերպելով սոյն հրամանին այժմ կը վարէ իրեն յանձնարարեալ պաշտօնը։

Մինչդեռ կ'ակնկալուէր Գեր. Ալէաթճեան Սրբազանի վերադարձին, որոյ մեկնումն առժամանակեայ կը կարծուէր, ազգ. լրագիրք տարբեր կարծիք մը յառաջ բերին հոս, հրատարակելով թէ «Պատրիարքարանը կը խորհի Մուշ և վանքը միացնելով յանձնել Գեր. Սրուանձտեանց սրբազանին», որ արդարեւ կարող, գործունեայ և ժողովրդեան սիրելի մի եկեղեցական է, և ծանօթ այս երկրին բոլոր հանգամանաց. ժողովուրդն արդէն կը փափաքի սորանց միացման. Կը սիրենք յուսալ որ Ազգ. Պատրիարքարանը խնամօք ի նկատ առնուլ պիտի հաճի զայս կարեւոր խնդիր և օգտակար որոշում մը տայ փոքր ի չատէ վերջ տալու Առաջնորդ. պաշտօնէութեան այս անհաստատ կացութեան։

Պատրիարքարանը վանքն ու վիճակ միացնելով միայն պիտի կրնայ բառնալ Մուշէն՝ Ս. Կարապետի վանահայրական և Մշոյ առաջնորդական խնդիրներն ու վէճերն, որք միշտ տխուր երեւոյթ մը կ'ընծայեն և կը դայթակղեցնեն ժողովուրդը։

Դեկտեմբերի սկիզբները Միացեալ ընկերութեան ընդհ. տեսչութեան օգնական Նաթանեան Մարկոս էֆ. յանկարծ տեղէս ձերբակալուելով Բաղէշ կը տարուի, մի և նոյն ժամանակ Սարեան Մկրտիչ էֆ. եւս Ալաշկերտէն քանի մը ոստիկանաց հսկողութեամբ Կարին բերուելով կը բանտարկուի. Աչքի առջեւ ունենալով Միացեալ ընկերութեանց սոյն երկու պաշտօնէից գործած ընթացքը, կը յուսանք որ կայս. կառավարութիւնը վերահասու լինելով անոնց անմեղութեանն ու հաւատարմութեանը, չնորհ պիտի ընէ ի մօտոյ արձակել զանոնք. արդէն գոհութեամբ լսուած է, թէ Սարեան էֆէնտի անմեղ հրատարակուեր է Կարնոյ ընդհ. դատախազին կողմանէ և ի մօտոյ արձակման յոյս կայ։

Նորընտիր կուսակալ Վսեմ. Մէհմէտ փաշա յունվար 1ին հասնելով ի Բաղէշ ձեռնարկեց իւր բարձր պաշտօնին և ընդունեց պաշտօնական և անպաշտօն բազմադիմի շնորհաւորութիւններ. Առ հասարակ մեծ է ժողովրդեան յոյսն և վստահութիւնը նորընտիր կուսակալի պաշտօնավարութեան վրայ. Նորին Վսեմութիւնն, որ արդէն արդարասէր և խոհական անձնաւորութիւն մը կ'երեւի, յոյս ունինք թէ պիտի յաջողի մեր Վեհափառ և հպատակասէր Կայսեր բարեխնամ օրինաց տրամադրութեան համաձայն ի գործ դնել այն ամէն տնօրինութիւններն, ինչ որ օգուտ են Տէրութեան և ժողովրդեան, որոց շահերն անբաժան են ի միմեանց։

Վսեմ. կուսակալն ի Բաղէշ ժամանելէ յետոյ, տեղւոյս բողոքարկու ժողովրդեան կողմէ փոխանորդ կարգըւած Քէրիմ պէյ, Ճէզայիր, Եասին, և Ապտիւլրահման աղաներն, ինչպէս և Տ. Ղեւոնդեան Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քահանայ ի Բաղէշ գնացին ծանուցեալ բողոքներու վրայ կուսակալին ուշադրութիւնը խնդրելու, որ ինչպէս կ'ըսուի արտօնեալ է բարձրագոյն հրամանաւ քննել զայս խնդիր։

Թէև Բաղէշէն կը գրեն թէ, Մշոյ ժողովրդական փոխանորդք ըստ արժանւոյն ընդունուեր են Վսեմ. կուսակալէն, այլ իրենց ձեռնարկած խնդրոյն ինչ կերպարան ստանալը յայտնի չէ տակաւին. Վերջերս լսուեցաւ թէ Բաղէշի Իտարէի ժողովոյ անդամներէն կարեւորագոյնը՝ Հաճի Նէճմէտտին էֆ. պաշտօնէ հանուած, և Մշոյ Մութասարըֆի եղբայր Մէքթուպճի պէյ նոյն պաշտօնով Մուսուլ փոխադրուած է. Պիթլիս լրագրի անցեալ շաբթուան թերթերը գոհութեամբ կը ծանուցանեն թէ, Վսեմ. կուսակալն իւր բոլոր ուշը նուիրած է նահանգին ներքին գործոց և թէ այլ և այլ կողմերէ մատուցուած բազմադիմի բողոքներն և խնդիրները գրաւած են բոլոր ուշադրութիւնն. Առ այժմ բոլոր ժողովուրդին աչքերն յառած են Վսեմ. կուսակալին վրայ՝ ի մասին ծանուցեալ դատին եւ զանազան խնդրոց համար լինելիք տնօրինութեան։

ԵՂԻՇԷ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԿԱՐՄԻՐ-ԽԱՉԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹՈՅԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԳՈՄԻՍԻՕՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 18

Ժօրճ Ծանէթոյ էֆէնտիի դրամատունն հասարակութեան կը յանձնարարէ գնել Իտալիոյ Կարմիր Խաչի վիճակահանութեան տոմսերն որք մեծ գումարներ կը չահին. Այս տոմսեր կը գտնուին Իտալիոյ Թագաւորին և Թագուհւոյն հովանաւորութեան ներքեւ և իտալական կառավարութեան կողմէ ևս վաւերացեալ են։

ՄԵԾ ԲԱԺԻՆՆԵՐՆ ԵՆ 100,000, 50,000, 35,000, 30,000, 20,000 և 15,000 ֆրանք։

Փոքր գումարներ չահող տոմսերը մինչեւ որ մեծ գումար մը չահին, հետզհետէ բաշխուող վիճակահանութեանց մէջ պիտի գտնուին։

Վիճակահանութեան տոմսերու գինն է 150 ղրուշ։

Այս տոմսերն ամեն կերպիւ ԱՊԱՀՈՎԵԱԼ և ընդունելի են. Բաց ի 40 և 35 ֆրանքէ նաև ՄԻՇՏ ՄԻՇՏ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ պիտի չահին ԱՆՊԱՏՃԱՌ. Տոմսակի գնման առթիւ գրուած գումարը չը կորսուիր. Տոմսակը գնողները կրնան իրենց բաղդը փորձել որչափ ժամանակ որ ուզեն. Տոմսերը կը ծախուին եւրոպական սակարաններու գնով. Վերջապէս ով որ այս տոմսերէն գնէ, կրնայ ձրիաբար ՄԵԾ ՀԱՐՍՏՈՒԹԵԱՆ մը տէր լինել։

Կարմիր Խաչի վիճակահանութեան բուն տոմսերը միմիայն Ժօրճ Ծանէթոյ էֆէնտիի դրամատունը կը վաճառուին. Վաճառման օրերն յատկապէս պիտի ծանուցուին և իւրաքանչիւր տոմսակ Ծանէթոյ էֆէնտիի կնիքը պիտի կրէ. Առանց կնիքի և վաճառման թուականը չկրող տոմսերն ԱՆՎԱՒԵՐ պիտի նկատուին. Գնողք պարտին ժամանակին դիմել Ծանէթոյ էֆէնտիի դրամատունն ի Ղալաթիա, Գոմիսիօն Խանի դուռը թիւ 18. Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին պայմանաւ որ տոմսին գինը մէկտեղ ղրկուի։

Սոյն տոմսերու պայմաններն և հրահանգները պարունակող ցուցակները ձրիաբար կը տրուին փափաքողաց։

Ցառաջիկայ մայիս 1 (Ն. Տ.) քաշուելիք վիճակահանութեան թղթիկները կը վաճառուին նոյն դրամատունն, ամբողջը քսան և մէկ քառորդն հինգ ղրուշի։

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ

ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՉԱՐԳԱՐԵԱՆ

Պոլիս, Սուլթան Համամ փողոց 14

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ պատրաստ ունի Հայերէն, Թուրքերէն և Ֆրանսերէն ԱՄԵՆ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ, ինչպէս նաեւ թէ ի Պոլիս և թէ ի Վենետիկ, ի Վիեննա, Երուսաղէմ և ի Զմիւռնիա տպագրեալ ամեն տեսակ գրեանք։

Յարաբերութեան մէջ լինելով Եւրոպիոյ բոլոր գրավաճառաց հետ, գրքերու կամ պարբերական այլ և այլ ապրանքաց համար իրեն տրուած ամեն յանձնարարութիւն ԸՆԴ ՓՈՅԹ կը կատարէ ՃՇԴՈՒԹԵԱՄԲ և չատ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ պայմաններով։

Յանձնարարութիւնք կը հասնին 10 կամ առ առաւելն 13 օր յետոյ։

Գրատունս յանձն կ'առնու 10 Ֆր. կամ աւելի արժող իւրաքանչիւր հատոր յանձնել ՀՈՍ նոյն իսկ ՓԱՐԻԶԻ ԳՆՈՎ, առանց ոչինչ յաւելման, իսկ 10 Ֆր. նուազ արժող իւրաքանչիւր հատոր, ֆրանքը 5 ղրշ հաշուով։

Պ. Պ. Ռ. ՀԱՅՏԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

(Messieurs R. Hayden & Co.)

Կը փութան ծանուցանել թէ իրենց ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԻՒՂՁՈՒԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

Պիտի սկսի յառաջիկայ 1887 ապրիլ 6/18 երկուշաբթի և պիտի շարունակէ մինչեւ ամսոյս վերջը։

Կալաթա Բուլէսի փողոց Թ. 4.

3—12

Ով որ կ'ուզէ ընտիր ճաշակաւ պատրաստեալ տալ ՇԱՊԻԿՆԵՐ և արանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, պէտք է դիմէ.

Բերա, Բէյօղլու-Բարմագ-Գաբու փողոց, Թիւ 18,

Պ. Հ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆ ուր թէ՛ գնոց չափաւորութեան և թէ՛ ապրանաց ընտրութեան մասին կատարեալ գոհացում կը տրուի իրեն։

5—15

ՆԵՐԿԱՐԱՐ

ԱՍԱՏՈՒՐ ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ վերաբացած է իւր ներկարարի խանութն, ի Մահմուտ փաշա, Թարագճըլար, թիւ 93, ուր ամեն տեսակ կերպասեղէն զգեստներու արատները կը հանուին հետք ընաւ չթողլու կերպիւ, և կը ներկուին ու կը յարդարուին նոր կերպասներու չափ։ Յարգոյ յաճախորդք գոհ պիտի մնան նաև գնոց չափաւորութենէն։ 2—4

ԺԱՆ ԲԱԼԱԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գալէջ-Պազար, Կալաթայի Աղօթարանի դիմաց, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇԻԴԱԼԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճաշակի և կատարելութեան.— Ամեն տեսակ ԿԱՐՊԵՏՆԵՐ.— Սենեակներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, ..., թելլոսններ.— Ամեն տեսակ ՄԱՆԱԿԱԼՆԵՐ.— ՑԱՆՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ. Չշփոթել ԲԱԼԱԴԻ ԵՂԲԱՅՑ վաճառատան հետ։

ՇԱՄԲԱՆԻԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒԼ ԵՒ ՇԱՆՏՈՆ

Այս անուանի և համբաւաւոր գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչն է Պ. Ֆ. Լոսի Գոմանտինկէր. Գնորդք այս կերպիւ կրնան հայթայթել վաւերական գինիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս աւանդական կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառով և շիշերով, 1834էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնութեան համեմատ. Պէտք է ընծայել գնոց ցուցակն առնուլ Պ. Ֆ. Լոսի Գոմանտինկէրի, Բերայի Մեծ փողոց, 179 եւ 437։

ՉՈՐ ԲԼԱՔՆԵՐ

ՏՈՔԹՈՐ Տ. ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՕՎԷՆԻ
ԱՐԾԱԹԻ ԺԷԼԱԹԻՆՕ ՊՈՒՄԻՒՌՈՎ

Մէկն մի տուփի վրայ պէտք է գտնուի Տ. Վ. ՄՈՆՔՀՕՎԷՆի անունն և գործարանին այս նշանը.

ԱԶԴ

ԱՌ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՍ
ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՍ

Բոլոր լաւ նիւթերու կեղծը կը շինուի

ՏՐ. ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՕՎԷՆի չոր բլաքներուն գտած աննման յաջողութեան պատճառաւ, շատեր սկսած են անոնց կեղծերը շինել։ Իրենց ստոր գնէն արդէն կը յայտնուի կեղծ լինելնին։

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Դիմել առ Պ. Էտուար Ծաննի, ընդհանուր գործակատար ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՕՎԷՆի գործարանին Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար։

ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ԽԻՂՈՑ ԱՆՀԱՄՆ ԵՒ ԱՆՀՈՏ

HUILE DE HOGG

ՄՕՐՈՒ ՁԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդուութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձով հետեւեալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, Թոքախտ, Թոքառաջեց հիւանդութիւն, հազրուխ, յամառ հազ, խոյլ, աւշային գեղձերու ուռոյցներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրքևան, սպիտակ դաշտան, ընդհանուր տկարութիւն և այլն. Նաև տկար և փափկակազմ տղաքները զօրացնելու համար շատ դիւրաւ կը խմուի։

Օգուշանալու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահավետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և երբ թէ անոնցմէ աւելի ազդութիւն և ախորժ համ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշբանի չեն ծառայեր բայց միայն ստամոքսը ընդդոնայն գզգռելու և հոգնեցնելու. երբեմն շատ վտանգաւոր ալ կրնան ըլլալ։

Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շիշերով կը ծախուի։ Պահանջել հօկի անունը և Բարիզի բժշկական ճեմարանին քիմիական գործոց գլուխ Պ. Լըսիւէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շիշի էթիգէթին վրայ կը գտնուի։ Տէլլա Սուտայի և այլ Պոլսոյ համբաւաւոր դեղավաճառացքով կը գտնուի։

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հօկի մօրու ձկան բնական իւղի շիշերուն էթիքէթներուն վրայ Գաղիոյ կառավարութեան կնիքն պիտի գտնուի ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն ընելու է։ դրօշմաթանի նշանը։

[illegible]

ՌՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌԶԻՆ

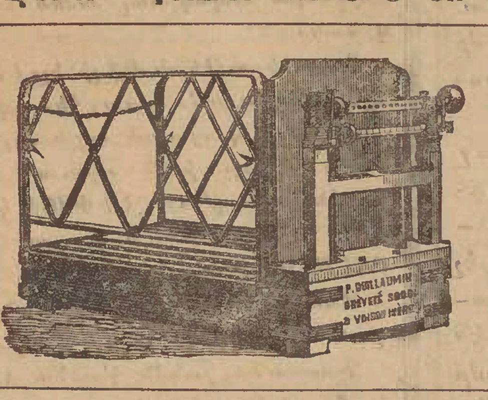

ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ
Բ. ԿԻՅՕՄԷՆԻ
Արտօնեալ գործարանատէր
ի Վօնժոն (Իզէռ)
Ֆրանսա

Դրամարկղ	Ամենազգի կղպիչներ
Պատին մէջ դրուելիք արկղ	Ջամ և կլիս
Առձեռն արկղիկ	Առձեռն տատանոց
Կառչձև դրամարկղ	Տատանոցով կամուրջ կառաց, անասնոց եւ կշռման համար
Ապահովութեան նկուղներու դռներ և վանդակներ	Ընդ օրինակութեան մամուլք

Պատկերազարդ ցուցակը ձրի արար կը ղրկուի երբ նամակաւ ուղուի Խաչերն Խէճնեցէն, ներկայացուցիչ վասն Արեւելից, Բարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, Կ. Պոլիս։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6։ 507

24, Բէյլէրպէյի փողոց, Ղալաթիա

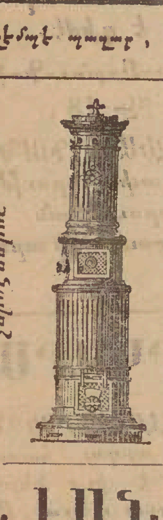

ՉՄԻՆԵՆԵՐ
ԹԽՆԼՈՑՆԵՐ
Ձիւն, հատորակներու և Թամար գործով և ելեկտրիչ ջերմաչափ
Մետաղեայ կահ-կարասիք
Միաւոր ... ՎԻԷՆՆԱՅԻ ... ՈՒՍՏ. ԿԻԹՐՈՒ

Հ. ԼԱՆԺ

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թափծու երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՉՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԵԴՐՈՒԼՈՎ, ՏԱՔՑՈՂ, ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամէն տեսակ գործիք
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ
Նորոգութեան գործանոց
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՑՔ
Տատանոցք-կշռորդք-ցորենի կշռորդ
ԴԱՆԱԿՆԵՐ
Քրիստոֆլէ ոսկերչական գործեր

32, Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամէն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Յ. Մոլինառի, 2, Պոզօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ եւ ԲԵՌՏԻՔԻՐԻ, Աստա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։

ՊԱՍՏՈՒՐԱՍՏ

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՈՔԹԷՕՌ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԷՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար տարափոխիկ հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայոյ կարեւորագոյն հաստատութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը մշակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՍՏՈՒՐԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի

Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, կամուրջի գլուխ, թիւ 77) ամէն օր ժամ 7-8 ըստ Թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամէն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիլլողլու փողոց թիւ 5), ժամ 7 էն 8։

Անասնական պատուաստի կեդրոնատեղին է Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ՉԷՐՐԻ ՓԷՔԹՕՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւք, բորբոքումն հազագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապոյտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'ամոքէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի յոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր սառքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. բնաց շատ հաճելի լինելով՝ փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ. կը ծախուի նաև քաղաքիս մէջ գտնուած դեղագործաց քով։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Ծովային քէօրայի և ցամաքային ապահովութեան

Մէհմէտ Ալի բաշա խան, 2, Պոլիս

Ստորագրեալք, Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունին ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած են Մանհայմի ՌԷԱՍԻՒՐԱՆՍ ՄԱՐԻԴԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատապէս կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը

Ֆր.	15.000.000
Դրամագլխ. չվճարուած. հանուած	7.500.000
Պահեստի դրամագլուխ	775.000
Պահեստ ստանձնեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար	1.750.000

Ուստի, Մանհայմի Ռէասիւրանս Մարիդիմ Ընկերութիւնն ամեն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ շոգենաւով, առագաստաւով, երկաթուղով եւ ներածեալ կամ արտածեալ ապրանց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնս նաև մասնակից է «ԱՐԺԷՔԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»

Union pour l'Assurance de Valeurs

և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արծաթեղէն, կարօն, ադամանդ, գոհարեղէն եւ այլն, որք կը ղրկուին թղթատարութեան և ուղեւորաց միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կայսեր ընկերութեանց անուանքն տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան։

Աւստրիա ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏՆԱՐՑ անունները.

Բարիզ	Գոնդուաա տ'էսգոնթ տը Բարի (Լիոնէզ Էնտ Գատէնթ Պէնքին և ընկ.)
Լոնտոն	(Հոգկսոնի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա (Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պէրլինի գերմանական Պանքա
Ամստերտամ	Ամստերտամի Պանքա
Անվերս	Առեւտրական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուսէլ	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հռենական Պանքա
Պերլին	Ս. Պլայխրէօտըր
Վիէննա	(Կրէտիտ Անշթալթ (Առեւտրական Պանքա Վիէննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Ի. Կիւնցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ճենովա	Բոտ. Հոֆեր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գուամեր եղբարք
Պուքրէշ	Իւռումինիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմանները և գներն յոյժ չափաւոր են։

Գաւառ-կործակալ, Հ. Օպէռ, փոխանցէտ Վէրիգոսի ծովային գործոց գրասենեակին, Սարրաֆը խան, 6, Ղալաթիա։

Ընդհանուր Գործակատարք
Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Լոնտոնի միջեւ կանոնաւորական բեռնակ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալու համար ... շոգենաւն ... Լոնտոնէն որ ապրիլ 13 ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 20 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Ուղեւորք և բեռք ընդունուին

Նաւակէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՒՆԻՒՈՒԹԷ ԸՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

514

ՔԻՒՆԱՐԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ամէն շաբաթ ժամ մ'անգամ կը բանին Լիվերպուլի և Միջերկրականի միջեւ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսթրի, Պրատֆորտի եւ այլն համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը։ Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՕՒԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալա
փաշա խանի մէջ Ղալաթ

511

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ամէն կանոնաւորաբար կը բանին Լիվերպուլի և Արեւելից միջեւ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալճերիան	2500	Ֆլավեան	3700
Ալգէրիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլիան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արաբիան	3700	Իպերիան	5500
Պավարիան	6000	Իպերիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէոպոլտ	2200
Քոռթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայբերեան	2000	Լիպոն	800
Տուրոլ	700	Օլիւրթոյ	700
Էճիփշեան	3700	Քերրեան	3800
Ֆալցիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճերեան շոգենաւը, նաւապետ Գրիֆթիան, այսօր Օտեսայէն սոս հասաւ եւ ամսոյս 23ին ուղղակի դէպի Լիվերպուլ պիտի ուղեւորի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՕՆԹԷՆ Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերպուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուար Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Գ. Բարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաշման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.

512

ՊԱՊԱՅԵԱՆՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերպուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջեւ կանոնաւորական բանող

Անուանք	Թոնօ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պէք
Արաբիա	2,500	Ռոճըրս
Արմենիա	2,500	Քրուիքշանք
Լազարիա	2,500	Ուիլսը
Մասեդոնիա	3,500	Մորկ
Բուլկարիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրութիւն կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

513

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերպուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Քառնագ	4200	Սֆինքս	3000
Թէբէ	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բերոս	3000
Թիպս	3250	Լօթուս	800
Մէմֆիս	3250	Օլիմբոս	800
Մարիօթիս	3250	Սեսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվերպուլ

515

ԽԱՅԾՂԱՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆՑ

Ամենէն լաւն, ամենէն տուողականն, ամենէն աղէկն է

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ն. ԹԷՕՏՈՐԻԴԵՍԻ

ՊԱԼՍԱՄԱԿԱՆ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Այս հեղուկը կը պարունակէ խայծղանի և Պոմ տը Ձմի ամեն սինդ և լուծելի տարրերը։ 1873 էն ի վեր նշանաւոր բժիշկներէ կը յանձնարարուի կուրծքի, կոկորդի և մզուկի ծանօթագոյն հիւանդութեանց համար. ՑԱՐԱՑԵԱԼ ՏԱԶՕՂՈՒԹԻՒՆ, նոյն իսկ ի պարագային յօրում սխտաբուժական ուրիշ միջոցներ ի դերեւ ելած են։

Գործածութեան եղանակ

Կուրծքի, կոկորդի և միզային ճանապարհաց հիւանդութիւնք	Մէկ դգալ ջրի մէջ մէկ խաշուէլի կամ ապուրի գդալ	Խմել անօթի եղած ժամանակ կամ ճաշած ատեն
Որբին, եռք	Զուտ կամ խառն	Դուրսէն գործածել
Սպիտակ հոսմունք	Զուտ կամ խառն	Ներանդութեամբ
Ճնշափողք	Շոգիով տաքցած	Ծխելով կամ փոշիացնելով

Ընդհ. կեդրոնատեղի կեդր. դեղարան Ն. Թէօտորիտէս, Բերայի Մեծ Փողոց 244։ Կը գտնուի նաեւ Կալաթա, Գասթորիտէսի դեղարանը. Պոլիս, Գասապեան դեղարանը։

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎՃԱՐԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Էօժէն Բարաքօր
» Լեգոր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եազըճեան

Ֆրանքօ-Հոնգարական կենաց անուանեալ ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց կը ներկայացնէ պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակները, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չափաւոր պայմաններուն և վճարահանութեան մասնաւոր առաւելութեան որ մէն մի տարի Պրուսաբերթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից անկ յունիսեան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կ'ըլլայ իւր ընտանեաց և ն. և ն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Ապրիլ 1 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Ապրիլ 30

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

12 — Ենիքէօյ. Մէգարթ. Պէյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիքիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
12 35 Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պէյլան. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
1 — Ր. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մէգ. Պէյ. Թար. Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պէյլան. Ռ. Հիսար Պէպէք (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
2 45 Ենիմ. Մէգարպ. Պէյ. Թար. Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պէյլան. Ռ. Հիսար Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 33
4 30 Ենի. Մէգ. Պէյ. Թար. Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պէյլան. Ռ. Հիսար Պէպ. Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ. 34
5 30 Ենիմ. Մէգ. Պէյ. Թար. Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պէյլան. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 4
7 — Ենիմ. Մէգարպ. Պէյլիք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշլը. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճա. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 1
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Ենիմ. Մէգարպ. Պէյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Պէյլան. Ր. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ստենիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մէգարպ. Պէյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց ժամերը

11 45 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
12 30 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 1
1 10 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
1 45 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 4
2 15 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 32
3 — Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. Գապ. 22
3 45 Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 17
4 30 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց ժամերը

11 45 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 25
12 15 Պէյգօզ Բաշլ. Ր. Բ, մահ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 50 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ. 34
2 — Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք. 25
2 — Պէյ. Թար. Պէյգ. Բաշլը, Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 20
3 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 28
4 — Պէյգ. Բաշլ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 23
8 45 Պէյլիք. Թարապ. Պէյգ. Բաշլը. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկել. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 25

10 30 Գանտիլլիէն ուղղակի Չէնկէլքէօյ 23
11 15 Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 33

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Պէյլան. Ստեն. Ենիքէ. Թար. Պէյ. Մէգարպ. Ենիմ. 33
2 30 Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշլը. Պէյգ. Թարապ. Պէյ. Մէգ. Ենիմ. 1
2 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պէյ. Մէգ. Ենիմ. 34
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէյ. Մէգ. Ենիմ. 4
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Պէյլան. Միրկ. Ստեն. Ենիքէ. Պէյգ. Թարապ. Պէյլիք. Մէգր. Ենիմ. և Գավագներ 20
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պէյ. 25
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Մէգար. Պէյ. 28
10 30 Ր. Հիսար Պէյլան. Միրկ. Ստեն. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէյի. Մէգար. Ենիմ. 32
11 10 Ենիքէ. Թարապ. Պէյլիք. Մէգարպ. Ենիմ. 20
11 40 Պէպ. Ր. Հիսար Պէյլան. Միրկ. Ստեն. Ենիքէ. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 10 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4
1 40 Ուղղակի Պէպէք 32
2 25 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 22
3 10 Ուղղակի Պէպէք 17
3 55 Ուղղակի Պէպէք 22
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վանիքօր երթող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 35 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 1
11 10 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Պէյլանձըքէօյ 25
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 28
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արն. [illegible]

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 25 Ուղղակի Գանտիլլի 25
2 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բաշլը Պէյգ. (ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 28
3 10 Ուղղակի Գանտիլլի 28
9 35 Պէշիքթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մահ. Բաշլը. Պէյգ. Թար. Մէգ. Գավ. 17
10 40 Իւսկ. Գուզկուն (բացի ուրբաթէ) 33
10 55 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկել. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
11 25 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշլ. Պէյգ. 23
11 45 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 33

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 35 Պէշիք	— —	7 5
12 — Պէշիք	6 5	12 15	8 15 Պէշիք
12 30	6 35 Պէշիք	12 50 Պէշիք	8 45
1 —	7 5	1 15	9 10 Պէշիք
1 30 Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 50	9 45
2 5	9 —	2 25	10 15 Պէշիք
2 35	9 20 Պէշիք	2 55	10 40 Գզ.
3 5	9 40	3 25 Պէշիք	11 —
3 15 Ֆերպօթ	10 15 Պէշիք	4 10	11 25
3 35	10 40	4 40 Պէշիք	11 50
4 5 Պէշիք	11 — Գզ.	5 20	12 5
4 20 Վափոր	11 25	6 —	12 5 Գզ*
4 30 Ֆերպօթ	11 40	6 30 Պէշիք.	
5 —	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
12 — Պէշիք	6 5	12 —	7 5
12 30	6 35 Պէշիք	12 30	8 15 Պէշիք
1 —	7 5	12 50 Պէշիք	8 45
1 30 Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 25	9 10 Պէշիք
2 5	8 50	2 —	9 50
2 45	9 20 Պէշիք	2 35	10 15 Պէշիք
3 15 Ֆերպօթ	9 45	3 25 Պէշիք	10 50
3 30	10 15 Պէշիք	3 55	11 15
4 5 Պէշիք	10 50	4 40 Պէշիք	11 40
4 20 Վափոր	11 10	5 25	12 5
4 30 Ֆերպօթ	11 35	6 5	
4 45	12 5	6 30 Պէշիք	
5 35 Պէշիք			

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — » » (կիրակի օրեր ժ. 4 15 ին)
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45 ին)
2 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 30 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կ. ժ. 3 50)
10 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

» Այս երթեւեկութիւն կիրակի օրերը ժ. 5 ին

Նշան.—Օրք միջապատ եղած սահն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։